

Fellesforbundet
Styrke og troverdighet

VEDTEKTER 2019–2023

Fellesforbundets vedtekter

2019–2023

1.	FELLESBESTEMMELSER	4
1.1	Formål og virkeområde	4
1.1.1	Formål.....	4
1.1.2	Virkeområde.....	4
1.1.3	Vedtektenes ikrafttreden, fortolkning og avgjørelse av tvister.....	4
1.2	Medlemskap	5
1.2.1	Generelt om medlemskap.....	5
1.2.1.1	Medlemskategorier.....	5
1.2.1.2	Opptak av medlemmer, virkningstidspunkt og avdelingstilhørighet.....	5
1.2.1.3	Opprettholdelse av medlemskap.....	6
1.2.1.4	Overføring av medlemskap.....	6
1.2.1.5	Avgjørelse av medlemskap og omstøtelse.....	7
1.2.2	Medlemmenes rettigheter.....	7
1.2.3	Medlemmenes plikter.....	8
1.3	Organisasjon	8
1.3.1	Organisasjonsmessig oppbygging.....	8
1.3.2	Diverse fellesbestemmelser.....	9
1.3.2.1	Dagsorden og sakliste.....	9
1.3.2.2	Avstemningsregler.....	9
1.3.2.3	Protokoller.....	10
1.3.2.4	Økonomiske bidrag.....	10
1.3.2.5	Medlemmer av andre forbund.....	10
1.3.2.6	Særorganisasjoner.....	10
1.3.2.7	Valgbarhet.....	10
1.3.2.8	Suppleringsvalg.....	11
1.3.2.9	Tillitsvalgtes møteplikt.....	11
1.3.2.10	Inhabilitet.....	11
1.3.2.11	Behandling av straffbare handlinger.....	11
1.3.2.12	Administrasjon/økonomi.....	12
1.4	Kontingent	12
1.4.1	Kontingentberegning.....	12
1.4.1.1	Prosentkontingent.....	12
1.4.1.2	Minstekontingent.....	12
1.4.1.3	Ekstra administrasjonskontingent.....	12
1.4.1.4	Ekstrakontingent.....	13
1.4.1.5	Ekstrakontingent ved konflikt.....	13
1.4.2	Kontingenttrekk.....	13
1.4.3	Kontingentfordeling.....	13
1.4.4	Kontingentfritak.....	14
1.4.4.1	Melding om fritak.....	14
1.4.4.2	Midlertidig fritak.....	14
1.4.4.3	Varig fritak.....	14
1.4.5	Kontingentrestanse.....	14
1.4.6	Tilbakeføring av kontingent.....	15
1.5	Tariffavtaler	15
1.5.1	Generelt.....	15
1.5.2	Avstemning over tarifforslag.....	15
1.5.3	Konflikt.....	16
1.5.3.1	Prosedyre ved arbeidsstans.....	16
1.5.3.2	Konfliktstønad.....	16
2.	FORBUNDET	18
2.1.	Landsmøte	18
2.1.1	Generelt.....	18
2.1.2	Valg og sammensetning.....	18
2.1.3	Konstituering.....	18
2.1.4	Myndighetsområde.....	19
2.1.5	Valg.....	19
2.2.	Ekstraordinært landsmøte	20
2.3.	Representantskapet	20

2.3.1	Generelt	20
2.3.2	Oppgaver og myndighetsområder	20
2.4.	Forbundsstyret	21
2.4.1	Generelt	21
2.4.2	Oppgaver og myndighetsområder	21
2.5.	Forbundsledelsen.....	22
2.5.1	Generelt	22
2.5.2	Oppgaver og myndighetsområder	22
2.6.	Administrasjon/økonomi.....	23
2.6.1	Administrasjon.....	23
2.6.2	Økonomi.....	23
2.6.3	Regnskap	23
2.6.4	Revisjon.....	23
3.	AVDELINGER.....	25
3.1	Generelt	25
3.2	Økonomi.....	25
3.2.1	Økonomi.....	25
3.2.2	Revisjon.....	25
3.2.3	Begrensninger i stemmerett ved behandling av økonomiske saker	26
3.3	Myndighetsområde og oppgaver.....	26
3.4	Årsmøte	27
3.4.1	Innkalling og dagsorden	27
3.4.2	Valg.....	27
3.5	Ekstraordinært årsmøte.....	28
3.6	Medlemsmøte/Representantskap	28
3.7	Styret	29
3.8	Oppløsning av avdeling.....	29
4.	KLUBBER.....	30
4.1.	Generelt	30
4.2.	Årsmøte	30
4.2.1	Valg av klubbstyre	31
4.2.1.1	Generelle bestemmelser.....	31
4.2.1.2	Bedrifter med grupper	31
4.2.1.3	Offshore og store anlegg.....	31
4.3.	Ekstraordinært årsmøte.....	31
4.4.	Styret	32
4.4.1	Generelt	32
4.4.2	Oppgaver og myndighetsområde.....	32
4.5.	Medlemsmøte	33
4.6.	Oppløsning av klubb	33
4.7.	Grupper	33
4.7.1	Generelt	33
4.7.2	Møter.....	33
4.7.3	Valg.....	33
4.7.4	Styret	34
5.	SUSPENSJON, UTELUKKING MV.....	35
5.1.	Suspensjon og utelukking av medlemmer og tillitsvalgte	35
5.1.1	Vilkår.....	35
5.1.1.1	Suspensjon og utelukking av medlemmer	35
5.1.1.2	Suspensjon og utelukking av tillitsvalgte.....	35
5.1.2	Dokumentasjon og behandling av suspensjon og utelukking.....	35
5.1.3	Organisatorisk behandling og konsekvenser av suspensjon og utelukking.....	35
5.1.3.1	Behandling i klubb og avdeling	35
5.1.3.2	Konsekvenser av suspensjon og utelukking.....	36
5.1.3.3	Spesielt om suspensjon av tillitsvalgte	37
5.2	Administrasjon av avdelinger og klubber i visse tilfeller	37
6.	VEDTEKSMALER FOR AVDELINGER OG KLUBBER.....	38
6.1.	Mal for vedtekter i avdeling.....	39
6.2.	Mal for vedtekter i klubb	43

1. FELLESBESTEMMELSER

1.1 FORMÅL OG VIRKEOMRÅDE

1.1.1 Formål

Fellesforbundets formål er å organisere arbeidstakere og fremme deres lønns- og arbeidsvilkår.

Forbundet skal gjennom et nasjonalt og internasjonalt faglig og politisk engasjement, basert på ideen om den demokratiske sosialismen, sørge for økonomisk og sosial utjevning, gode og velfungerende velferdsordninger og levekår til beste for arbeidstakere uavhengig av kjønn, seksuell legning, etnisitet, livssyn, bosted og kulturell bakgrunn.

1.1.2 Virkeområde

1. Forbundets virkeområde er innenfor bransjer knyttet opp til tekstil-, trikotasje-, konfeksjons-, sko-, lær- og sportsartikkelindustrien, seilmakere, pelsbedrifter, garveribedrifter, landbruk, skogbruk, oppdrettsnæring, byggevirksomhet, byggeindustri, elektroteknisk industri, mekanisk industri, skipsindustri, on- og offshoreindustri, flyrelatert virksomhet, treforedling, gjenvinning, bilservice, grafisk industri, aviser og avistrykkerier, kartonasje- og emballasjebedrifter, media- og kommunikasjonsindustri, overnattings-, serverings- /cateringvirksomhet, logistikk- og transportvirksomheter og områder som er beslektet med disse. I tillegg hører arbeidsmarkedsbedriftene og VTA-bedrifter (varig tilrettelagt arbeid) inn under forbundets virkeområde.

Forbundet organiserer også:

- arbeidstakere innenfor nye fag, yrker og bransjer som skapes av samfunnsutviklingen eller av den teknologiske utviklingen, og som har forankring i næringer, bransjer og bedrifter som er knyttet til forbundets nåværende virkeområde
  - elever i videregående opplæring og studenter som tar høyere utdanning innenfor forbundets virkeområde
2. Forbundets virkeområde er ikke begrenset av bedriftenes eller foretakenes selskapsform, eierforhold o.l.
  3. Fellesforbundet er tilsluttet Landsorganisasjonen i Norge.

1.1.3 Vedtektenes ikrafttreden, fortolkning og avgjørelse av tvister

1. Vedtektene ble vedtatt på forbundets landsmøte 11.-16. oktober 2019 og trådte i kraft ved vedtakelsen så fremt ikke landsmøtet fattet vedtak om annet.
2. Strid om fortolkning av vedtektene i landsmøteperioden avgjøres av forbundsstyret, med rett til å anke avgjørelsen til representantskapet. På samme måte avgjøres organisasjonsmessige tvistespørsmål som ikke er avklart i vedtektene. For organisasjonsmessige tvistespørsmål som ikke er avklart i vedtektene for det enkelte organisasjonsledd, legges vedtektenes bestemmelser for overordnet organisatorisk ledd til grunn. For øvrig vises til Landsorganisasjonens vedtekter om avgjørelse av tvister.

3. Tvist om fortolkning av vedtektene kan ikke avgjøres av det ordinære rettsapparatet.

1.2 MEDLEMSKAP

1.2.1 Generelt om medlemskap

1.2.1.1 Medlemskategorier

1. Som yrkesaktive medlemmer regnes alle medlemmer som ikke er permanent ute av yrkesaktivt arbeid og som ikke skylder kontingent for mer enn to måneder.
2. Som ikke yrkesaktive medlemmer regnes medlemmer som er permanent ute av yrkesaktivt arbeid og ikke har inntekt fra lønnet arbeid.
3. Som æresmedlemmer regnes alle som har 45 års sammenhengende medlemskap i forbund tilsluttet Landsorganisasjonen
4. Som elevmedlem regnes medlemmer som er elev ved videregående skole eller folkehøyskole. Elevmedlemmer regnes som yrkesaktive medlemmer.
5. Som studentmedlem regnes medlemmer som studerer på universitets- høyskole- eller fagskolenivå. Studentmedlemmer regnes som yrkesaktive medlemmer.

1.2.1.2 Opptak av medlemmer, virkningstidspunkt og avdelingstilhørighet

1. Alle arbeidstakere som har arbeid innenfor forbundets virkeområder og som godtar Landsorganisasjonens og forbundets vedtekter og vedtak som er gjort i Landsorganisasjonen og forbundets ulike organer, kan være medlemmer av forbundet. Ved opptak som medlem forplikter medlemmet seg til å følge og etterleve forbundets vedtekter.
2. Som elev- og studentmedlem kan opptas personer under utdanning forutsatt at disse ikke kan opptas som medlemmer etter vedtektenes kap. 1.2.1.2 punkt 1. Forbundsstyret fastsetter nærmere regler for opptak av elev- og studentmedlemmer.
3. Medlemmer av andre LO-forbund med bjobb innenfor forbundets virkeområde, kan være bimedlemmer.
4. Arbeidstaker som tidligere har stått tilsluttet Landsorganisasjonen kan tas opp igjen som nytt medlem dersom vilkårene for dette ellers er til stede.
5. Som medlemmer kan ikke opptas arbeidstakere, elever og studenter som:
  - står tilsluttet, representerer eller aktivt deltar på markeringer arrangert av et politisk parti eller organisasjon som har et nazistisk eller fascistisk program eller et beslektet formål
  - har tatt arbeid som omfattes av godkjent arbeidskonflikt
  - er utelukket av forbund tilsluttet Landsorganisasjonen.
6. Medlemskapet, med de rettigheter og plikter som framgår av vedtektene, gjelder fra det tidspunkt innmeldingsblanketten er underskrevet av medlemmet. Ved elektronisk innmelding gjelder medlemskapet fra det tidspunktet medlemskapet er registrert i forbundet.

7. Alle medlemmer skal være tilmeldt den avdeling som er tildelt det organisasjonsområdet medlemmet tilhører.

1.2.1.3 Opprettholdelse av medlemskap

1. Medlemmer som blir arbeidsledige kan opprettholde sitt medlemskap.
2. Medlemmer som blir pensjonister og som derved er permanent ute av yrkesaktivt arbeid og ikke har inntekt fra lønnet arbeid, kan opprettholde sitt medlemskap.
3. Medlemmer som avtjener førstegangstjeneste kan opprettholde sitt medlemskap forutsatt at de har vært medlem i minst to måneder før de skal avtjene slike tjenester.
4. Yrkesaktive medlemmer som ikke lenger fyller betingelsene for å bli tatt opp som medlemmer, kan ikke opprettholde medlemskapet i forbundet og skal strykes som medlem. Unntatt herfra er:
  - Medlemmer som begynner egen virksomhet eller ansettes i ledende stilling i en bedrift dersom det ikke er naturlig med overgang til andre forbund innen Landsorganisasjonen. Det er en forutsetning at medlemmets nye virksomhet ikke på noen måte er i strid med forbundets interesser.
  - Medlemmer som oppnevnes eller velges på heltid til å skjøtte tidsavgrensede verv i politiske organer eller organisasjoner utenfor forbundets organisasjonsledd, opprettholder medlemskapet men skal fratse sine verv i forbundet.

1.2.1.4 Overføring av medlemskap

1.2.1.4.1 Til annet forbund

1. Et medlem som blir ansatt ved en virksomhet som hører inn under et annet forbunds virkeområde, skal innen to måneder etter tiltredelsen ordne sin overføring. Dersom det er tvil om ansettelsen blir av lengre varighet, kan medlemmet søke om å få utsatt overgangen. Medlemmet må ha oppfylt sine forpliktelser i Fellesforbundet og fått bekreftet framelding i egen avdeling før overføring.
2. Medlemmer som mottar alderspensjon fra folketrygd og eventuelt AFP og samtidig er i inntektsgivende arbeid utenfor forbundets virkeområde skal melde overgang til det forbund som har organisasjonsretten innenfor det område vedkommende arbeider forutsatt at det er tariffavtale på den bedriften medlemmet arbeider. Er det ikke tariffavtale på bedriften kan medlemmet opprettholde medlemskapet med de begrensninger i bistand fra forbundet som gjelder medlemmer på bedrifter uten tariffavtale.

1.2.1.4.2 Fra annet forbund

Et medlem som overføres fra annet LO-forbund til Fellesforbundet og som ellers oppfyller vilkårene for medlemskap, har fulle medlemsrettigheter fra første dag. Medlemskapet regnes fra det tidspunkt medlemmet sist ble organisert i et LO-forbund.

1.2.1.4.3 Fra utenlandske forbund

Et medlem i utenlandsk forbund som Fellesforbundet har gjensidig avtale med og som har hatt gyldig medlemskap i minst tre måneder, kan opptas i forbundet med fulle rettigheter dersom vilkårene for medlemskap ellers er oppfylt. I slike tilfeller regnes medlemskapet fra det tidspunkt medlemmet ble organisert i det andre forbundet.

1.2.1.4.4 Mellom avdelinger i forbundet

1. Et medlem som skifter arbeidssted/bedrift skal, når den nye arbeidsplassen ligger innenfor en annen avdelings virkeområde, gi melding til denne avdelingen. Har arbeidsoppdraget varighet utover tolv måneder, skal medlemskapet overføres til den avdeling som har arbeidsstedet/bedriften innenfor sitt virkeområde.
2. Medlemmer som ikke er i yrkesaktivt arbeid og som skifter bopel kan, når den nye bopelen ligger innenfor en annen avdelings virkeområde, gi melding om overflytting til denne avdelingen.

1.2.1.5 Avgjørelse av medlemskap og omstøtelse

1. Uriktige eller villedende opplysninger ved opptak som medlem kan føre til at medlemskapet blir omstøtt. Før slik omstøting iverksettes, skal medlemmet ha vært gitt anledning til å forklare seg. Dersom medlemskapet blir omstøtt, har vedkommende ikke krav på å få tilbake kontingent.
2. Medlemmer som enten nektes medlemskap eller som ikke har rett til å opprettholde medlemskapet, kan kreve sin sak inn for forbundsstyret. Forbundsstyrets avgjørelse er endelig.

1.2.2 Medlemmenes rettigheter

1. Et medlem har rett til:
  - veiledning og bistand i saker som angår lønns- og arbeidsvilkår i arbeidsforhold innen forbundets virkeområde i henhold til kap. 1.2.
  - rettshjelp i saker angående lønns- og arbeidsvilkår i arbeidsforhold innen forbundets virkeområde i henhold til vedtektenes kap. 1.2. etter konkret vurdering av forbundet i hvert enkelt tilfelle
  - å møte med forslags- og stemmerett på medlems- og årsmøter i egen avdeling
  - å møte uten stemmerett på medlemsmøter i avdelingen der en bor dersom dette er en annen avdeling enn den medlemmet er tilknyttet
  - å være sikret gjennom de til enhver tid gjeldende kollektive forsikringsordninger
  - bistand i forsikringsspørsmål og andre ordninger som følger medlemskapet
  - å motta konfliktstønad når medlemmet rammes av konflikt og betingelsene for stønad er oppfylt
2. Forutsetningen for medlemmets rett til bistand og rettshjelp etter kap. 1.2.2 er:
  - at de forhold som har foranlediget behovet for bistand og rettshjelp er oppstått i medlemsperioden
  - at det er betalt kontingent av arbeidsinntekten hos vedkommende arbeidsgiver og at forbundets kontingentbestemmelser for øvrig følges, jf. kap. 1.4
  - at medlemskapet opprettholdes fram til det foreligger en endelig avgjørelse i saken

- at medlemmet henvender seg til forbundet gjennom klubb/avdeling med sin sak uten ugrunnet opphold og med korrekte og utfyllende opplysninger om saken
3. I saker som krever bistand fra advokat er retten til bistand og rettshjelp etter kap. 1.2.2 punkt 1 betinget av:
    - at forbundet etter en konkret vurdering av den aktuelle sak finner grunnlag for å innvilge rettshjelp
    - at medlemmet aksepterer forbundets valg av advokat
    - at medlemmet selv eller andre som opptrer på vegne av medlemmet ikke har engasjert advokat før saken meldes til forbundet
  4. Forbundsstyret kan i særskilte tilfeller gi bistand og rettshjelp til medlemmer uavhengig av betingelsene i kap. 1.2.2 punkt 2 og 3 over dersom saken er prinsipielt viktig for forbundet og bl.a. kan etablere ny rettstilstand. Det samme gjelder dersom det foreligger forhold som gjør det klart urimelig at bistand og rettshjelp ikke innvilges.

1.2.3 Medlemmenes plikter

1. Et medlem har plikt til å:
  - gjøre seg kjent med forbundets vedtekter
  - medvirke til å organisere arbeidstakere som ikke er medlemmer
  - ta på seg tillitsverv som forbundet, avdelingen, klubben eller gruppa velger det til og for øvrig utføre pålagte oppdrag etter beste evne så lenge det ikke foreligger akseptable grunner til å frasi seg valg
  - gi melding til avdelingen ved endring av adresse, skifte av arbeidsgiver og alle andre endringer som har betydning for medlemskapet og kontingenten
2. Medlemmer som overføres til Fellesforbundet fra forbund med kollektiv hjemforsikring og som har reservert seg fra ordningen, plikter å melde fra om dette ved overføringen.
3. Oppsigelse av medlemskap skal skje pr. post eller elektronisk.

1.3 Organisasjon

1.3.1 Organisasjonsmessig oppbygging

1. Fellesforbundet utøver sin virksomhet gjennom følgende sentrale og lokale organer:

Forbundet:

Landsmøtet
Representantskapet
Forbundsstyret
Tariff/bransjeråd

Avdelinger:

Årsmøtet
Medlemsmøtet
Representantskapet
Styret
Fag-, yrkes- og geografiske grupper

Klubber:

Årsmøtet
Medlemsmøtet
Klubbstyret

Grupper:

Årsmøtet
Styret

2. Målekontorene er, gjennom avdelingens eierinteresser, et nødvendig organ for - utøvelse av forbundets virksomhet innen byggfagene.

1.3.2 Diverse fellesbestemmelser

1.3.2.1 Dagsorden og saksliste

Ved innkalling til møter i organisasjonen skal det foreligge dagsorden eller saksliste. Når det fremmes forslag av stor betydning for organisasjonsleddet, som kjøp og salg av eiendeler og verdier, fastsettelse av kontingent eller organisasjonsleddets status, skal saken med styrets innstilling være ført på dagsorden eller saksliste ved innkallingen. Av dagsorden eller saksliste skal det klart framgå hva saken gjelder.

1.3.2.2 Avstemningsregler

1.3.2.2.1 Generelle regler

1. Ved avstemning i forbundets organer har hvert møtende medlem én stemme. Sakene blir avgjort ved alminnelig flertall (flertall av de avgitte stemmer). Ved stemmelikhet er et forslag forkastet.
2. Med mindre annet vedtas i forretningsordenen, skal skriftlig avstemning gjennomføres såframt en femdel av de som har møtt fram krever det.
3. Ved valg til forbundets sentrale eller lokale organer må kandidaten oppnå alminnelig flertall for å være valgt. Blanke stemmer anses som ikke avgitte stemmer. Oppnås ikke flertall ved første gangs avstemning, foretas omvalg mellom de to som har flest stemmer. Ved stemmelikhet avgjøres valget ved loddtrekning.
4. Eventuelle øvrige valg- og avstemningsregler skal fastsettes ved godkjenning av forretningsordenen.
5. Ved valg til Fellesforbundets ulike organer skal det tas hensyn til bransje, kjønn, alder, etnisk bakgrunn, konsern og geografiske forhold. Ungdomstillitsvalgte skal være under 30 år når valgene finner sted.

1.3.2.2.2 Uravstemning

1. Forbundsstyret kan gjøre vedtak om uravstemning i viktige saker.
2. Forbundsstyret fastsetter retningslinjer for gjennomføring av uravstemningen.

1.3.2.3 Protokoller

1. Det skal føres protokoll fra alle avholdte møter i forbundets ulike organer, herunder styremøter og representantskapsmøter.
2. Med mindre annet er vedtatt i det organ protokollene gjelder, er protokollene unndratt offentlig innsyn. Medlemmer kan ikke kreve tilgang til de deler av protokollene som omhandler personopplysninger med unntak av de rettigheter vedtektene gir eller som fremkommer etter lover og forskrifter fastsatt av det offentlige. Medlemmer kan ikke kreve innsyn i de deler av protokollene som det av hensyn til forbundets videre arbeid er viktig å skjerme for innsyn.
3. Protokoller kan etter vedtak åpnes for innsyn når det foreligger forsknings- eller historiske motiver. Gjøres slike vedtak, skal det samtidig oppnevnes kontrollutvalg som skal godkjenne bruk av opplysninger som tas fra protokollene.
4. Overordnede organisatoriske ledd skal når som helst ha adgang til protokollene.

1.3.2.4 Økonomiske bidrag

Medlemmer av forbundet bør ikke yte bidrag på innsamlingslister uten at disse er påført skriftlig anbefaling fra et av forbundets organisatoriske ledd. Er anbefalingen gitt av forbundsstyret, kan den gjelde hele forbundsområdet. Avdelingsstyrets påtegning gjelder innen avdelingen. Klubbstyrets påtegning gjelder vedkommende bedrift og gruppestyrets påtegning gjelder for gruppens medlemmer.

1.3.2.5 Medlemmer av andre forbund

Arbeidstakere som er medlemmer av andre LO-forbund, men som lønnes etter en av Fellesforbundets overenskomster, har rett til å delta på medlemsmøter hvor spørsmål med tilknytning til overenskomsten skal behandles. Det er en forutsetning at Landsorganisasjonen godkjenner medlemskapet i annet forbund. I slike spørsmål har disse medlemmene fulle rettigheter.

1.3.2.6 Særorganisasjoner

1. Det må ikke dannes særorganisasjoner, celler, grupper eller aksjonsutvalg som har til hensikt å sette ut av funksjon de regulært opprettede og valgte instanser innen fagorganisasjonen eller fremme formål som ligger ved siden av fagorganisasjonens.
2. Avdelingene eller klubbene kan ikke sende ut sirkulærer, skriv eller korrespondere med andre avdelinger og klubber om saker som kan skade lønns- og arbeidsvilkårene eller få organisatoriske følger for forbundet. Henvendelse om slike saker må ekspederes gjennom forbundet og godkjennes av forbundsstyret.

1.3.2.7 Valgbarhet

1. Forbundets ledelse og ansatte i forbundet kan ikke inneha verv i avdelinger. Disse kan heller ikke utføre oppgaver eller oppdrag for en avdeling som er eller kan komme i konflikt med de arbeidsoppgaver disse har eller kan få som valgt eller som ansatte i forbundet. Bestemmelsen kommer ikke til anvendelse dersom hele eller deler av avdelingens styre oppnevnes av forbundsstyret.

2. Ikke-yrkesaktive medlemmer kan ikke velges til tillitsverv etter Hovedavtalen, som delegater til landsmøtet, til verv valgt av landsmøtet eller som medlemmer av styret i en avdeling.
3. Medlem som begynner egen virksomhet eller ansettes i ledende stilling i en bedrift, kan ikke velges som delegater til landsmøtet, til tillitsverv etter Hovedavtalen, til verv som det tillegger landsmøte å velge eller være medlemmer av styret, råd eller utvalget i forbundet Disse medlemmene kan heller ikke inneha verv i avdelingsstyret eller delta i forhandlinger. Med spesiell tillatelse fra avdelingen kan disse medlemmene inneha andre tillitsverv.
4. Medlemmer som er oppnevnt eller valgt på heltid til å skjøtte tidsavgrensede verv i politiske organer eller organisasjoner utenom forbundets organisasjon, kan ikke velges som delegater til landsmøtet. Disse kan heller ikke velges til eller inneha tillitsverv etter Hovedavtalen, verv som det tillegger landsmøte å velge eller være medlemmer av råd eller utvalg i forbundet, med mindre de fratrer slike verv eller oppnevninger uten ugrunnet opphold etter at valget har funnet sted. I helt særskilte tilfeller kan forbundsstyret fravike de deler av denne bestemmelsen som gjelder råd eller utvalg i forbundet.
5. Tillitsvalgte som ikke lenger fyller kravene til valgbarhet skal tre ut av sine verv med umiddelbar virkning.

1.3.2.8 Suppleringsvalg

1. I tillitsverv hvor det er valgt varamedlem skal varamedlem overta plassen for resten av perioden. Ved tidsbegrensede oppdrag utenfor forbundets virkeområde kan varamedlemmet midlertidig rykke opp.
2. Suppleringsvalg til lokale organer gjennomføres i medlemsmøte eller representantskapsmøte.

1.3.2.9 Tillitsvalgtes møteplikt

Medlemmer som har tillitsverv i ett av forbundets organisatoriske ledd, har møteplikt. Uteblir et medlem fra to møter etter hverandre uten gyldig grunn, skal det utelukkes fra tillitsvervet for resten av valgperioden. Første varamedlem rykker da opp som fast medlem.

1.3.2.10 Inhabilitet

1. Tillitsvalgte og ansatte i forbundets organisasjonsledd må ikke delta i behandlingen eller avgjørelsen av spørsmål som har slik særlig betydning for egen del eller for noen nærstående at den tillitsvalgte må anses for å ha fremtredende personlig eller økonomisk særinteresse i saken.
2. Tillitsvalgte og ansatte i forbundets organisasjonsledd må heller ikke delta i en sak om lån eller annen kreditt til seg selv eller om sikkerhetsstillelse for egen gjeld.

1.3.2.11 Behandling av straffbare handlinger

Straffbar handling begått av tillitsvalgte eller ansatte i ett av forbundets organisasjonsledd, hvor ett eller flere av forbundets organisasjonsledd er skadelidende, skal anmeldes uten ugrunnet opphold.

1.3.2.12 Administrasjon/økonomi

1. Forbundets ulike organisatoriske ledd, forbundet, avdelinger og klubbene (som alle er selvstendige rettssubjekter) hefter ikke for andre enn egne økonomiske disposisjoner utover det som måtte framgå av vedtektene.
2. Revisor og andre som forbundsstyret gir fullmakt, skal ha adgang til å foreta kontroll i alle organisasjonsledd som er omtalt i forbundets vedtekter.
3. Avdelinger og klubber skal politianmelde tyveri som angår avdelingens virksomhet, samt gi melding om dette til forbundet.
4. Avdelinger og klubber er selveiende rettssubjekt, og deres eiendeler tilhører således ikke medlemmene. Det er et grunnleggende prinsipp i foreningsretten at medlemmene ikke har krav eller rett på avdelingens eller klubbens midler, eller en andel av disse. Dette prinsippet gjelder også ved avdelingens eller klubbens opphør. Det vil være en ulovlig utdeling fra avdelingen eller klubben dersom medlemmene blir sittende med avdelingens eller klubbens eiendom eller andre verdier. Prinsippet gjelder både når avdelingen eller klubben er i drift og ved opphør, uavhengig av opphørsmåte.

1.4 KONTINGENT

1.4.1 Kontingentberegning

1.4.1.1 Prosentkontingent

1. Forbundets medlemmer skal betale en kontingent på 1,5 % av kontingentgrunnlaget.
2. Kontingentgrunnlaget er brutto lønn dersom ikke annet framgår av vedtektene. Med brutto lønn menes all lønn opptjent i den enkeltes arbeidsforhold i bedriften, så som ordinær lønn, akkord, bonus, overskuddsdeling, skifttillegg, prosenttillegg, overtidstillegg, helligdagsgodtgjørelse, feriepenger og andre tillegg sammenliknbare med disse eller som er vederlag for arbeid.
3. Medlemmer ved VTA bedriftene skal betale en kontingent på 1,5 % av kontingentgrunnlaget. Kontingenten tilfaller forbundet i sin helhet.

1.4.1.2 Minstekontingent

1. Medlemmer som ikke har inntekt av lønnet arbeid og som ikke er fritatt for kontingent, skal betale den minstekontingent som forbundsstyret fastsetter.
2. Minstekontingenten tilfaller forbundet i sin helhet.

1.4.1.3 Ekstra administrasjonskontingent

1. Avdelingen kan vedta høyere administrasjonskontingent for egen virksomhet enn den som er fastlagt i vedtektenes kap. 1.4.1.1. Økningen kan foretas ved høyere presentsats og ved heving av fast kontingentsats. Beslutningen om dette må være fattet på ordinært eller ekstraordinært årsmøte. Ved møteinnkallingen i samsvar med vedtektenes kap. 3.4.1. og må det komme klart fram at møtet skal behandle

forslag om endring i kontingenten og hva som er styrets innstilling til forslaget. Melding om endring av administrasjonskontingent sendes forbundet seinest to måneder før iverksettelse.

2. Klubbene kan vedta egen klubbkontingent i tillegg til den kontingent som er fastsatt av landsmøtet og eventuell administrasjonskontingent for avdelingen. Avdelingen kan vedta klubbkontingent for alle klubbene i avdelingen som en del av administrasjonskontingenten.

1.4.1.4 Ekstrakontingent

1. Avdelingen kan ilegge seg selv ekstrakontingent. Kontingenten skal være øremerket til konkrete formål, og skal fastsettes i beløp. Vedtak om ekstrakontingent kan gjøres i årsmøte, ekstraordinært årsmøte eller representantskapsmøte, når saken er ført på sakslisten og innkalling er foretatt med minst fire ukers varsel, jf. vedtektenes kap. 3.4. og 3.5. Ekstrakontingenten skal i sin helhet underlegges avdelingens styrende organer.

1.4.1.5 Ekstrakontingent ved konflikt

1. Ved konflikter plikter alle medlemmer som er i arbeid og som ikke rammes av konflikten, med unntak av medlemmer ved VTA-bedrifter, å betale ekstrakontingent. Forbundsstyret bestemmer når ekstrakontingent skal skrives ut. Også medlemmer som får utbetalt sykelønn under hele eller deler av arbeidsstansen, plikter å betale ekstrakontingent.
2. Deltidsansatte medlemmer svarer ekstrakontingent i forhold til det timetall som arbeides ukentlig.
3. Forbundsstyret fastsetter størrelsen på ekstrakontingenten.
4. Etter at arbeidsstansen er opphørt, kan forbundsstyret ilegge alle medlemmer i yrkesaktivt arbeid en ekstrakontingent for å bygge opp igjen forbundets økonomiske beredskap.

1.4.2 Kontingenttrekk

1. Kontingenten betales ved trekk i lønn etter bestemmelsene i trekkavtalen og i samsvar med vedtektenes bestemmelser.
2. Ved utbetaling av sykelønn fra arbeidsgiver, trekkes ordinær kontingent. Når sykelønn utbetales av NAV-kontoret, trekkes kontingent etter gjeldende avtale mellom Landsorganisasjonen og Rikstrygdeverket.
3. Et medlem kan ikke selv stanse trekk av kontingent i bedriften.

1.4.3 Kontingentfordeling

1. Den fastsatte kontingent på 1,5 % fordeles slik:

Bedriftsavdelinger:	
til forbundet	1,25 %
til avdelingen	0,25 %

Øvrige avdelinger:

til forbundet 1,07 %

til avdelingen 0,32 %

0,11 % fordeles per yrkesaktivt medlem i forbundet til avdelingene.

2. Dersom avdelingene har vedtatt ekstra administrasjonskontingent i samsvar med vedtektenes kap. 1.4.1.3, er avdelingenes kontingent og medlemmenes totale kontingent tilsvarende høyere.

1.4.4 Kontingentfritak

1.4.4.1 Melding om fritak

1. Et medlem er selv ansvarlig for å gi opplysninger til avdelingen om endringer som medfører rett til enten midlertidig eller varig fritak for innbetaling av kontingent
2. Midlertidig eller varig fritak gjelder fra det tidspunkt endringen i den enkeltes arbeidsforhold gir rett til fritak, men ikke tidligere enn fra det tidspunkt forbundet eller avdelingen mottok melding om endringen.

1.4.4.2 Midlertidig fritak

1. Medlemmer som avtjener førstegangstjeneste fritas for kontingent i tjenesteperioden. Fritak gis under forutsetning av at det ikke utbetales lønn fra arbeidsgiver.
2. Medlemmer som for kortere perioder er arbeidsledig og som ikke mottar annen lønn eller har fått innvilget stønad fra NAV, kan få innvilget fritak for kontingent inntil seks måneder mot at det kan dokumenteres.
3. Midlertidig fritatte medlemmer skal uten ugrunnet opphold gi melding til avdelingen om når fritaksperioden opphører.

1.4.4.3 Varig fritak

1. Medlemmer som har 45 års sammenhengende medlemskap i forbund tilsluttet Landsorganisasjonen regnet fra tidspunkt for siste innmelding i et LO-forbund, er fritatt for kontingent. Disse er æresmedlemmer.
2. Ikke yrkesaktive medlemmer fritas for kontingent dersom de har minst 25 års sammenhengende medlemskap i forbund tilsluttet Landsorganisasjonen, regnet fra tidspunkt for siste innmelding i et LO-forbund.

1.4.5 Kontingentrestanse

1. Medlemmer som skylder kontingent for mer enn 2 måneder skal kontaktes av sin avdeling og gis beskjed om at medlemskapet opphører hvis ikke skyldig kontingent blir innbetalt.
2. For å være berettiget forsikringsordninger og medlemsfordeler som er knyttet til medlemskapet, må det ikke skyldes kontingent for mer enn to måneder.

1.4.6 Tilbakeføring av kontingent

Et medlem som er berettiget til kontingentfritak, men som har blitt trukket kontingent, har krav på tilbakeføring av innbetalt kontingent dersom dette skyldes feilregistrering i forbund eller avdeling og medlemmet har oppfylt sin plikt til å gi melding om endringer i arbeidsforholdet.

1.5 TARIFFAVTALER

1.5.1 Generelt

1. Avdelingene sender forslag om krav til tariffrevisjoner til forbundet.
2. Forbundsstyret fastsetter de endelige kravene og oppnevner forhandlingsdelegasjonene.
3. Når forbundsstyret setter fram krav om revisjon av tariffavtalene eller opprettelse av tariffavtale, må kravet godkjennes av Landsorganisasjonens sekretariat på forhånd.
4. Dersom forhandlinger eller mekling ikke fører fram og forbundet vil sette i verk arbeidsstans, må godkjenning innhentes fra Landsorganisasjonens sekretariat.
5. Plassoppsigelse og plassfratredelse kan foretas når Landsorganisasjonens sekretariat har gitt godkjenning.
6. Plassoppsigelse og iverksettelse av plassfratredelse skjer etter fastsatte retningslinjer.

1.5.2 Avstemning over tarifforslag

1. Tarifforslag skal som regel legges fram for de medlemmer som interesselisten gjelder og for øvrig i samsvar med de retningslinjer som forbundsstyret fastsetter og bestemmelsene i Hovedavtalen. Alle medlemmer som tariffavtalen gjelder har stemmeplikt.
2. Avstemningsresultatet skal gi et klart uttrykk for medlemmenes vilje. Har flertallet av de stemmeberettigede stemt for forslaget, er det vedtatt. Har flertallet stemt mot, er det forkastet.
3. Dersom et flertall av de stemmeberettigede ikke har stemt for eller mot forslaget, er avstemningen ikke bindende med mindre to tredeler eller flere av de medlemmer som interesselisten gjelder har deltatt i avstemningen og minst 50 % av disse har stemt for eller mot forslaget.
4. Har færre enn to tredeler tatt del i avstemningen og det ikke er flertall for eller mot blant de stemmeberettigede, sender forbundsstyret melding om avstemningen til Landsorganisasjonens sekretariat, med innstilling på om forslaget bør vedtas eller forkastes.
5. Omfatter en tariffavtale også andre forbund, forholder en seg til bestemmelsene om dette i Landsorganisasjonens vedtekter.

1.5.3 Konflikt

1.5.3.1 Prosedyre ved arbeidsstans

1. Når samtykke til å iverksette arbeidsstans foreligger eller lockout er varslet, velger alle avdelinger som berøres av arbeidsstansen en streike- eller lockoutkomité. Forbundet fordeler konfliktstønaden. Avdelingen utøver den kontroll som er nødvendig under arbeidsstansen.
2. Så lenge arbeidsstansen varer, må ingen ta arbeid i bedrifter som omfattes av arbeidsstansen eller i bedrifter hvor det er erklært ubetinget sympatiaksjon. Tar medlemmene annet arbeid, må de gi melding om det til avdelingen. Så lenge medlemmene har slikt arbeid, faller stønaden bort.
3. Så lenge arbeidsstansen varer, må ingen ta arbeid i bedrifter som omfattes av stansen eller i bedrifter hvor det er erklært ubetinget sympatiaksjon. Den som bryter denne bestemmelsen, er blokade- eller streikebryter. Melding om det sendes straks til forbundsstyret. Forbundsstyret avgjør i hvert enkelt tilfelle om navnene på streike- eller blokadebryterne skal offentliggjøres.
4. Bare de medlemmer som interessetvisten gjelder har stemmerett i spørsmålet om iverksetting, avslutning eller fortsetting av en arbeidsstans.
5. Ingen organisert arbeider må søke arbeid etter endt lovlig streik eller lockout før alle medlemmer som var med i arbeidsstansen har fått igjen sitt arbeid. Den som tar arbeid i strid med dette, rammes av bestemmelsen i punkt 3, om ikke forbundsstyret finner grunn til å gjøre unntak.

1.5.3.2 Konfliktstønad

Forbundet utbetaler stønad til medlemmer som rammes av konflikt og som for øvrig tilfredsstiller betingelsene for stønad.

1.5.3.2.1 Betingelser for stønad

1. Konflikttyper
  - når streik er iverksatt av forbundsstyret og LO
  - ved lockout
  - når medlemmer blir permittert i forbindelse med konflikt og disse ikke er berettiget til arbeidsledighetstrygd i henhold til folketrygdloven
  - ved opprettelse av ny tariffavtale på bedriften
2. Medlemskap og kontingent
  - medlemmet må ha betalt kontingent til forbund tilsluttet LO i minst to uker før arbeidsstansen
  - medlemmet må ikke skyldte kontingent for mer enn to måneder
  - gjeninntrådte medlemmer må ha betalt ordinær kontingent i et LO-forbund sammenhengende i minst tolv uker før arbeidsstansen
3. Medlemmer som under arbeidsstans uten gyldig grunn lar være å stemme over forslag til ny overenskomst, mister retten til fortsatt stønad. Tvist mellom avdeling og medlem om denne bestemmelse avgjøres av forbundsstyret. Øvrige tvister mellom en avdeling og forbund om bruken av avstemningsreglene, avgjøres av Landsorganisasjonens sekretariat.

1.5.3.2.2 Stønadsregler

1. Forbundsstyret fastsetter stønadssatsen for hver enkelt konflikt. Retningsgivende sats for medlem i full stilling er kr 3 720,- per uke. Stønad gis for fem dager av en kalenderuke. Satsen reguleres hvert år i samsvar med lønnsutviklingen for forbundets medlemmer.
2. Stønad utbetales fra den godkjente konflikten første dag.
3. Forbundet skal utbetale stønad under godkjent streik eller lockout.
4. Det utbetales ekstra stønad til aleneforeldre som er i streik på kr. 500,- per barn per uke. Forbundsstyret fastsetter retningslinjer for denne stønaden.
5. Medlemmer som arbeider deltid og medlemmer på skift- og rotasjonsordninger ytes stønad i forhold til sin på forhånd oppsatte arbeidsplan. I spesielle situasjoner kan forbundsstyret gjøre unntak fra denne bestemmelsen.
6. Medlemmer som var syke da arbeidsstansen ble satt i verk, har krav på stønad fra den dagen sykepengen ikke lenger utbetales. Medlemmer som avtjener militærtjeneste når arbeidsstansen blir satt i verk, får stønad fra den dagen de blir dimittert.
7. Tar medlemmene annet arbeid under konflikten, må de gi melding til avdelingen. Så lenge medlemmene har slikt arbeid, faller stønaden under arbeidsstansen bort.
8. Forbundsstyret kan regulere satsene opp eller ned under arbeidsstansen.

2. FORBUNDET

2.1. LANDSMØTE

2.1.1 Generelt

1. Landsmøtet er forbundets høyeste myndighet i alle anliggender og holdes som regel hvert fjerde år.
2. Innkalling med angivelse av tid og sted fastsettes av representantskapet. Melding om tidspunkt skal sendes avdelingene minst sju måneder før landsmøtet tar til.
3. Forslag fra avdelinger som skal behandles på landsmøtet, skal sendes forbundsstyret minst fem måneder før landsmøtet.
4. Representantskapet skal sende forslag til dagsorden og forretningsorden og de innsendte forslag til avdelingene senest to måneder før landsmøtet.

2.1.2 Valg og sammensetning

1. Landsmøtet består av 400 delegater som velges av avdelingene. I tillegg kommer representantskapets medlemmer.
2. Dersom det i perioden har skjedd vesentlige endringer i medlemsgrunlaget eller betydelige organisatoriske endringer, kan representantskapet regulere antallet delegater.
3. Forbundsstyret fordeler antall delegater til avdelingene. Ved fordelingen skal det tas hensyn til geografiske forhold og til avdelingenes andel av forbundets totale antall yrkesaktive medlemmer.
4. Avdelingene velger sine landsmøtedelegater og varadelegater for disse på medlemsmøter eller representantskapsmøter. Valgene skal foregå på samme møte som landsmøtets dagsorden behandles. Ved valgene skal det tas hensyn til bransje, kjønn, alder, etnisk bakgrunn, konsern og geografiske forhold.
5. Valgbar til landsmøtet er yrkesaktive medlemmer som er valgbare etter vedtektenes kap. 1.3.2.7. og som har vært organisert i forbund tilsluttet LO i minst ni måneder før landsmøtet. Ansatte i Fellesforbundet kan ikke velges som landsmøtedelegater eller som varadelegater for disse.
6. De valgte delegater skal ha frie mandater.
7. Avdelingene skal sende melding om valg av delegater etter regler fastsatt av forbundsstyret. Fullmaktene kontrolleres av en fullmaktskomité valgt av forbundsstyret.

2.1.3 Konstituering

Ved konstitueringen skal landsmøtet:

- godkjenne delegatenes fullmakter etter innstilling fra en fullmaktskomité valgt av forbundsstyret
- fastsette landsmøtets dagsorden

- fastsette forretningsorden
- velge fire dirigenter
- velge en protokollkomité
- velge redaksjonskomiteer
- velge en valgkomité

2.1.4 Myndighetsområde

Landsmøtet skal:

- godkjenne representantskapets rapport om arbeidet i landsmøteperioden
- godkjenne representantskapets økonomiske rapport for landsmøteperioden
- fastsette kontingent til forbundet
- foreta bevilgninger
- fastsette forbundets vedtekter
- behandle og gjøre vedtak om forbundets virksomhet og alle andre saker som er ført opp på den vedtatte dagsorden
- foreta valg

2.1.5 Valg

1. Landsmøtet skal velge:
  - åtte medlemmer til forbundets ledelse(forbundsledelsen) bestående av
    - forbundsleder
    - nestleder
    - seks forbundssekretærer
  - 30 medlemmer av forbundsstyret med tre personlige varamedlemmer for hver
  - 42 medlemmer av representantskapet med tre personlige varamedlemmer for hver
  - forbundets representanter til LOs representantskap med en personlig vararepresentant for hver representant
2. De som velges til verv i forbundsledelsen må være under 63 år når valget finner sted. Etter avgang fra verv i ledelsen på grunn av oppnådd alder skal vedkommende tilbys ansettelse i forbundet fram til pensjoneringstidspunktet.
3. Ved valgene av de 30 medlemmer av forbundsstyret og de 42 til representantskapet skal det tas hensyn til bransjetilhørighet, konsern, geografisk fordeling, kjønn, alder og etnisk bakgrunn. To medlemmer av forbundsstyret med personlige varamedlemmer, skal være aktive ungdomstillitsvalgte og under 30 år når valgene finner sted. Seks medlemmer av representantskapet med personlige varamedlemmer, skal være aktive ungdomstillitsvalgte og under 30 år når valgene finner sted.
4. Ansatte i ett av forbundets organisasjonsledd, regionale verneombud og oppmålere ansatt i en avdeling eller i et målekontor eid helt eller delvis av en eller flere avdelinger kan, med unntak av verv i forbundets ledelse, ikke velges som medlem eller varamedlem til forbundsstyret. Tillitsvalgte som er engasjert på heltid eller deltid for å ivareta vervet som tillitsvalgt i en avdeling, omfattes ikke av denne bestemmelsen.

2.2. EKSTRAORDINÆRT LANDSMØTE

1. Ekstraordinært landsmøte skal innkalles når avdelinger som representerer minst halvparten av forbundets medlemmer krever det. Ekstraordinært landsmøte kan innkalles av representantskapet når det oppstår særlig viktige og uforutsette situasjoner.
2. Ekstraordinært landsmøte kan bare behandle de saker som er årsak til innkallingen.
3. Melding om tidspunkt for ekstraordinært landsmøte sendes avdelingene minst to måneder før møtet holdes. Frist for innsendelse av forslag i forbindelse med de saker som er årsak til møtet, er én måned.
4. Såfremt det er tid til det, skal delegater til ekstraordinært landsmøte velges etter vedtektenes bestemmelser for ordinært landsmøte. I motsatt fall møter de som var delegater på det siste ordinære landsmøte. Representantskapet avgjør hvilken framgangsmåte som skal benyttes.

2.3. REPRESENTANTSKAPET

2.3.1 Generelt

1. Representantskapet består av forbundsstyret og 42 medlemmer valgt av landsmøtet.
2. Representantskapet er forbundets høyeste myndighet mellom landsmøtene og er vedtaksført når minst to tredeler av medlemmene, inklusiv møtende varamedlemmer, er til stede.
3. Representantskapet har møte så ofte forbundsstyret finner det nødvendig, dog minst én gang pr. år.
4. Forbundslederen leder representantskapets møter hvis representantskapet ikke bestemmer noe annet.

2.3.2 Oppgaver og myndighetsområder

Representantskapet skal:

- avgjøre alle saker som det blir forelagt i henhold til vedtektene
- godkjenne beretning og regnskap
- innkalle landsmøtet
- innstille på dagsorden og forretningsorden til landsmøtet
- utarbeide rapport til landsmøtet om arbeidet i landsmøteperioden
- utarbeide økonomisk rapport til landsmøtet
- foreta innstilling til landsmøtet på alle saker som er ført opp på landsmøtets dagsorden
- fastsette forbundets prioriterte oppgaver
- ta avgjørelser i saker som etter vedtak i forbundsstyret, ankes i tråd med vedtektene
- velge forbundets representanter til LO-kongressen. Det skal så langt råd er tas hensyn til at begge kjønn, forskjellige landsdeler, yrkesgrupper og alder blir representert

- oppnevne tariff-/bransjeråd for hver nye avtaleperiode og fastsette retningslinjer for arbeidet i disse
- fastsette godtgjørelse til forbundsstyret
- foreta suppleringsvalg til landsmøtevalgte organ for resten av valgperioden
- behandle andre saker som er ført opp på dagsorden

2.4. FORBUNDSSTYRET

2.4.1 Generelt

1. Forbundsstyret består av forbundsledelsen, 30 andre medlemmer valgt av landsmøtet og to representanter valgt av og blant forbundets ansatte
2. Forbundsstyret er vedtaksført når minst to tredeler av medlemmene, inklusiv møtende varamedlemmer er til stede.
3. Møter blir holdt så ofte det er nødvendig av hensyn til saksmengden.

2.4.2 Oppgaver og myndighetsområder

1. Organisatorisk ansvar og virkeområde
Forbundsstyret skal:
  - innkalle representantskapet og forberede, tilrettelegge og innstille på de saker som er ført opp på representantskapets dagsorden ved innkallingen
  - utarbeide etiske retningslinjer for tillitsvalgte i alle forbundets organisasjonsledd
  - fastsette avdelingenes geografiske og bransjemessige organisasjonsområde
  - godkjenne opprettelse, oppløsning og sammenslåing av avdelinger
  - gjennomføre sammenslåing eller oppløse avdelinger som klart unnlater å utføre de oppgaver vedtektene og instruksene pålegger dem
  - godkjenne avvik fra vedtektenes bestemmelser om medlemsmøter og representantskapsmøter for avdelinger som dekker store geografiske områder
  - fastsette nærmere regler for uravstemning i tillegg til det som framgår av vedtektene for øvrig
  - påse at avdelingene og medlemmene følger vedtak og retningslinjer som gjelder for forbundets virksomhet
  - påse at det velges et sentralt ungdomsutvalg og ungdomssekretær, og at det utarbeides retningslinjer for ungdomsarbeidet både sentralt og regionalt
  - fastsette de ytelser som skal følge elev- og studentmedlemskap
  - fastsette kontingent og kontingentfordeling for studentmedlemskap
  - fastsette de ytelser som følger bimedlemskap
  - fastsette kontingent og kontingentfordeling for bimedlemmer
  - påse at det utarbeides instruks for tillitsvalgte i avdeling og klubb
  - påse at det utarbeides retningslinjer for administrative oppgaver i avdelinger og klubber
  - velge en revisjonskomite blant de av forbundsstyrets medlemmer som ikke er en del av forbundets ledelse, bestående av leder og to komitemedlemmer, og fastsette mandat og øvrige retningslinjer for denne komiteens oppgaver.
  - velge fullmaktskomité til landsmøtet
  - avgjøre tvister om opptak som medlem, avdelingstilknytning og liknende, avgjørelser kan ankes til representantskapet
  - gi melding til avdelingene om antall representanter og vararepresentanter til LO-kongressene og be avdelingene fremme forslag på kandidater.

- avgjøre andre tvister om fortolkning av forbundets vedtekter
2. Økonomisk og administrativt ansvar og virkeområde
- Forbundsstyret skal:
- fastsette satsen for minstekontingent som skal gjelde fra 1. januar hvert år
  - forvalte forbundets midler i samsvar med forbundets vedtekter og foreta bevilgninger som ikke er fastsatt av landsmøtet eller representantskapet
  - fastsette retningslinjer for plassering av forbundets midler etter vedtektenes kap. 2.6.2. punkt 4
  - legge fram årsberetning og regnskap og beretning for forbundets virksomhet hvert år
  - godkjenne regnskapet for MFs fond
  - ansette sekretærer og godkjenne disse som tillitsvalgte, samt oppnevne regionale verneombud i henhold til lover og forskrifter
  - fastsette godtgjøringen til forbundets ledelse.
  - påse at det er utarbeidet de nødvendige instruksjoner og retningslinjer for forbundets administrasjon
3. Øvrige ansvars- og virkeområder
- Forbundsstyret skal:
- velge forhandlingsdelegasjoner ved tariffoppgjør
  - ta stilling til når ekstrakontingent ved konflikt skal innkreves og fastsette størrelsen på denne.
  - fastsette retningslinjer for målevirksomheten
  - godkjenne avtaler med utenlandske forbund om grenseoverskridende arbeid, om betjening av medlemmer som har midlertidig opphold i utlandet og annet som angår forholdet mellom Fellesforbundet og utenlandske forbund

2.5. FORBUNDSLEDELSEN

2.5.1 Generelt

1. Forbundsledelsen består av forbundsleder, nestleder og seks forbundssekretærer valgt av landsmøtet.
2. I saker som etter sedvane eller etter fullmakt fra forbundsstyret skal behandles i en samlet forbundsledelse, må enten minst halvparten av forbundets ledelse være til stede eller minst to av dem som kan forplikte forbundet etter vedtektenes kap. 2.5.2.
3. Medlemmer av forbundsledelsen kan ikke utføre oppgaver eller oppdrag fra en avdeling i forbundet som er eller kan komme i konflikt med de arbeidsoppgaver disse har eller kan få som valgt. Tilsvarende gjelder for LOs lokal organisasjonsledd.

2.5.2 Oppgaver og myndighetsområder

- Forbundsledelsen skal:
- ha den daglige politiske og administrative ledelse av forbundet i samsvar med forbundets formål vedtekter og vedtak gjort av landsmøte og forbundsstyret
  - organisere forbundets administrasjon slik at dette blir fulgt opp på en effektiv og best mulig måte

- innkalle forbundsstyre til møter og forberede, tilrettelegge og innstille på alle saker som er ført opp på forbundsstyrets dagsorden ved innkallingen
- ta avgjørelse i de saker som forbundsstyret har gitt forbundsledelsen fullmakt til å avgjøre
- legge fram årsberetning og regnskap og beretning for forbundets virksomhet hvert år
- ansette regionale verneombud, rådgivere og kontorphersonale

2.6. ADMINISTRASJON/ØKONOMI

2.6.1 Administrasjon

1. Forbundet har hovedkontor i Oslo og distriktskontorer for nærmere definerte distrikt.
2. Forbundets administrasjon er underlagt forbundets ledelse, og skal utføre de arbeidsoppgaver som blir pålagt dem.
3. De regionale verneombud for byggebransjen er knyttet til forbundets administrasjon under den samme ledelse som forbundets øvrige ansatte.
4. Ansatte i forbundets administrasjon kan ikke utføre oppgaver eller oppdrag for en avdeling i forbundet som er eller kan komme i konflikt med de arbeidsoppgaver disse har eller kan få som valgt eller som ansatte i forbundet. Tilsvarende gjelder for LOs lokale organisasjonsledd.

2.6.2 Økonomi

1. Forbundsstyret fastsetter hvem i forbundets ledelse som kan forplikte forbundet i tillegg til forbundsleder og nestleder. Ingen av dem som gis slik fullmakt kan forplikte forbundet alene.
2. Dersom det ikke foreligger spesielle forhold skal forbundet dekke den løpende driften i en landsmøteperiode gjennom sine drifts- og finansinntekter.
3. Forbundet skal opparbeide en økonomisk beredskap som dekker utbetaling av konfliktstønad i fire uker med egne midler.
4. Forbundets midler skal plasseres slik at forbundet har nok midler til på kort varsel å dekke utbetaling av konfliktstønad i fire uker. Forbundsstyret skal på dette grunnlag fastsette nærmere retningslinjer for plassering av forbundets midler. I disse retningslinjene skal det bl.a. legges vekt på forbundets strategiske interesse og retningslinjene skal utarbeides under forutsetning om at forbundet skal plassere midlene langsiktig.

2.6.3 Regnskap

Forbundsstyret skal hvert år avlegge regnskap for representantskapet.

2.6.4 Revisjon

1. Revisjon av regnskapene i forbundet skal utføres av statsautorisert revisor. Til revisor kan også velges et revisjonsselskap av statsautoriserte revisorer.

2. I den utstrekning det følger av god revisjonsskikk, skal revisor granske regnskaper og årsoppgjør. Revisor skal følge de instruksjer og pålegg som gis av forbundets organer, såfremt de ikke strider mot lover, vedtekter eller god revisjonsskikk.
3. Revisor eller den han utpeker, plikter å være til stede i representantskapsmøte ved behandling av regnskapet.

3. AVDELINGER

3.1 GENERELT

1. Den lokale fagforening inngår i forbundets organisasjon, og benevnes i disse vedtektene som en avdeling. En avdeling er et selvstendig rettssubjekt, med egne rettigheter, forpliktelser og formuesmasse, som ikke kan pådra forpliktelser for Fellesforbundet eller klubbene.
2. Avdelingen skal ha vedtekter i samsvar med "Mal for vedtekter for en avdeling" og helt og fullt i samsvarer med de vedtekter som framkommer i vedtektenes kap. 3 og i Fellesforbundets vedtekter for øvrig.
3. Avdelingen skal være registrert med eget organisasjonsnummer i Brønnøysundregistrene.
4. Avdelingene skal levere beretning om avdelingens virksomhet til forbundet

3.2 ØKONOMI

3.2.1 Økonomi

1. Avdelingene skal føre regnskap i samsvar med offentlige lover og forskrifter og i samsvar med instruks fastsatt av forbundsstyret.
2. En avdeling kan ikke begunstige medlemmer privat gjennom utdeling av verdier til medlemmene utover de situasjoner og rammer som er fastlagt i vedtektene. En avdeling kan heller ikke overføre verdier til stiftelser eller andre sammenslutninger med en selvstendig formuesmasse som etter sitt formål skal tilgodese medlemmene, uten at disposisjonen og vedtektene for stiftelsen/sammenslutningen på forhånd er godkjent av forbundsstyret.
3. Avdelingen skal levere årsregnskap, revisjonsberetning og kontrollkomiteen rapport til forbundet.
4. Avdelingen skal etter søknad dekke rimelige administrasjonskostnader i de klubbene som ikke har egen klubbkontingent.
5. Ved sammenslåing av avdelinger skal alle eiendeler og forpliktelser overføres den nye avdelingen. Sammenslåinger skal godkjennes av forbundsstyret.

3.2.2 Revisjon

1. Revisjon av avdelingens regnskap skal utføres av statsautorisert eller registrert revisor.
2. Forbundets ledelse kan kreve at det gjennomføres økonomisk revisjon og virksomhetsrevisjon i en avdeling. Avdelingen plikter i slike tilfeller å stille alle dokumenter som er nødvendig for en tilfredsstillende revisjon til disposisjon for forbundet.

3.2.3 Begrensninger i stemmerett ved behandling av økonomiske saker

Bare yrkesaktive medlemmer har stemmerett ved behandling av saker vedrørende ekstra administrasjonskontingent og i saker som angår disponering av avdelingens økonomiske midler.

3.3 MYNDIGHETSOMRÅDE OG OPPGAVER

1. Organisatorisk myndighetsområde og oppgaver
  - til enhver tid ha oversikt over arbeidsplasser og lønnstakere i avdelingens organisasjonsområde og organisere disse
  - gjennomføre et aktivt rekrutteringsarbeid innen sitt organisasjonsområde
  - planlegge uravstemninger og bistå klubber med gjennomføring av disse i samsvar med de retningslinjer som forbundsstyret fastsetter
  - sørge for at alle nye medlemmer får informasjon om avdelingen
  - holde medlemsregisteret à jour i henhold til utarbeidet instruks
  - kontakte medlemmer som skylder kontingent for mer enn to måneder og gi beskjed om at medlemskapet opphører hvis ikke skyldig kontingent blir innbetalt
  - arbeide med medlems- og tillitsvalgtopplæring
  - opprette ungdomsgrupper og drive ungdomsarbeid
  - drive skoleinformasjon
  - påse at avdelingens medlemmer får de æresbevisninger de har krav på
  - utføre de oppdrag som blir gitt av forbundet
  - arbeide med saker vedrørende verne-, helse- og miljøarbeid
  - drive faglig/politisk arbeid
  - arrangere konferanser med tillitsvalgte fra klubber og arbeidsplasser innen avdelingen for å drøfte felles arbeidsoppgaver
  - der hvor det er hensiktsmessig etablere samarbeid med andre avdelinger i forhold til sine arbeidsoppgaver
2. Oppgaver og myndighetsområde på arbeidsplassen
  - ivareta medlemmenes interesser på arbeidsplassen
  - i samarbeid med forbundet, bidra til at det opprettes tariffavtaler for forbundets medlemmer på alle arbeidsplasser innenfor avdelingens organisasjonsområde
  - påse at det velges klubbstyre (utvalg av tillitsvalgte) ved den enkelte arbeidsplass
  - bistå klubbene med lokale forhandlinger når klubbene ønsker det
  - være klubbene behjelpelig med å etablere de av forbundet godkjente trekkordninger og påse at inngått trekkavtale overholdes av arbeidsgiver
3. Avdelingen skal stå tilsluttet LOs lokalorganisasjon med det antall yrkesaktive medlemmer som hører inn under dens organisasjonsområde.
4. Avdelingen skal medvirke til at medlemmer innenfor Fellesoverenskomsten for byggfag får sitt arbeid oppmålt ved enten å opprette et eget målekontor eller ved å inngå avtale med et målekontor. Organiseringen skal sikre et tydelig skille mellom målevirksomhet og avdelingen.

3.4 ÅRSMØTE

3.4.1 Innkalling og dagsorden

1. Styret skal innkalle til årsmøte som skal avholdes innen utgangen av april hvert år. Kunngjøring om årsmøte med styrets forslag til dagsorden bekjentgjøres med minst 14 dagers varsel. Dersom det fremmes forslag av stor betydning for avdelingen, som kjøp og salg av eiendeler og verdier, innføring av ekstra administrasjonskontingent eller endring i denne og forslag vedrørende avdelingens stilling, skal dagsorden eller sakliste med styrets innstilling sendes (per post, e-post eller sms) alle som har møterett senest fire uker før møtet finner sted. Medlemmer må være innmeldt før innkalling bekjentgjøres for å være stemmeberettiget i årsmøtet.
2. Der hvor spesielle forhold tilsier det kan avdelingen søke forbundsstyret om godkjenning av andre former for avvikling av årsmøte. Det er i slike tilfeller en forutsetning at vedtektenes bestemmelser om innkalling og dagsorden til årsmøte følges.
3. Forslag til årsmøtet skal være styret i hende innen den frist som er fastlagt av styret.
4. Styret skal innstille på alle saker som er ført opp på dagsorden ved innkalling til årsmøte.
5. Årsmøtet vedtar den endelige dagsorden for møtet. Møtet kan ikke behandle saker utover den vedtatte dagsorden.
6. Årsmøtet skal:
  - godkjenne styrets beretning og regnskap
  - behandle innkomne forslag
  - gjennomføre valg
  - velge revisor

3.4.2 Valg

1. Årsmøtet skal velge:
  - et styre som består av fem til ni medlemmer
  - minst tre varamedlemmer til styret
  - et studieutvalg på minst tre medlemmer
  - en kontrollkomité på minst to medlemmer og varamedlemmer
2. Avdelinger med flere enn 2 000 medlemmer kan etter vedtak på årsmøtet utvide styret til 11 medlemmer.
3. Når spesielle forhold tilsier det kan forbundsstyret godkjenne at en avdeling har flere styremedlemmer
4. Til styret velges leder, nestleder, sekretær, ungdomsleder, styremedlemmer og minst tre varamedlemmer. Styret i avdelingen bør så langt mulig sammensettes slik at det dekker de ulike bransjer og klubber som er underlagt avdelingens ansvarsområde.

5. Faste styremedlemmer kan velges for to år. Dersom årsmøtet gjør vedtak om å praktisere dette, skal halvparten velges vekselvis annet hvert år. Leder og sekretær velges for to år ved første gangs valg. Nestleder og ungdomsleder velges for ett år. Ved neste årsmøte velges disse for to år. Forbundsstyret kan godkjenne at leder velges for fire år.
6. Medlemmer av avdelingens styre kan ikke samtidig være ansatt i avdelingen eller i et målekantor. Forbundsstyret kan i spesielle tilfeller fravike denne bestemmelsen.
7. Medlemmer av kontrollkomiteen velges for to år.
8. Årsmøtet kan gi styret fullmakt til å ansette en daglig leder og/eller andre til å utføre sekretærfunksjonene. Årsmøtet kan da unnlate å velge sekretær.

3.5 EKSTRAORDINÆRT ÅRSMØTE

1. Dersom det i en årsmøteperiode oppstår særlig viktige og uforutsette situasjoner som ikke var kjent ved avholdelse av det ordinære årsmøtet, kan det innkalles til ekstraordinært årsmøte. Det samme kan gjøres dersom det ordinære årsmøtet ikke kunne fatte endelig vedtak i en sak av større betydning for avdelingen.
2. Styret innkaller til ekstraordinært årsmøte når styret gjør vedtak om det, dersom minst 25 % av medlemmene forlanger det og når forbundsstyret krever det forutsatt at betingelsen for ekstraordinært årsmøte etter pkt. 1 er oppfylt. For øvrig innkalles ekstraordinært årsmøte etter samme bestemmelser som ved ordinære årsmøter. I særlige tilfeller kan forbundet godkjenne at ekstraordinært årsmøte innkalles med fire dagers varsel.
3. Ekstraordinært årsmøte kan bare behandle de saker som er årsak til innkallingen.

3.6 MEDLEMSMØTE/REPRESENTANTSKAP

1. En avdeling kan velge å opprette representantskap med valgte medlemmer og varamedlemmer. Representantskapsmøtene erstatter i slike tilfeller medlemsmøtene med mindre vedtektene fastsetter noe annet. Representantskapets medlemmer har møteplikt på årsmøtet og på representantskapsmøtene. Avdelingens medlemmer kan gis adgang til å møte i representantskapet med tale- og forslagsrett.
2. Der hvor spesielle forhold tilsier det kan avdelingen søke forbundsstyret om godkjenning av andre former for avvikling av medlemsmøter.
3. Medlemsmøter/representantskapsmøter holdes når styret gjør vedtak om det eller når forbundet bestemmer det.
4. Dagsorden til medlemsmøter og representantskapsmøter fastsettes av styret og skal kunngjøres på forhånd.
5. Medlemmer som ønsker saker tatt opp i medlemsmøte eller representantskapsmøte, skal sende forslag om det til styret. Forslag som er

kommet inn fra medlemmene, skal føres opp på dagsorden. Forslag som ikke er kommet inn én uke før møtet holdes, kan ikke forlanges behandlet før på et etterfølgende møte.

6. Det siste medlemsmøte/representantskapsmøte i et kalenderår skal behandle avdelingens handlingsplan og avdelingens budsjett for det kommende kalenderåret.

3.7 STYRET

1. Styret leder avdelingen i samsvar med vedtektene, landsmøtets vedtak, vedtak fattet i forbundets landsmøtevalgte organer, instruksjer fastsatt av forbundsstyret og vedtak i eget årsmøte, medlemsmøte og representantskapsmøte. Styret har det økonomiske ansvaret for avdelingen.
2. Styret skal innstille på alle saker som er ført opp på dagsorden til årsmøte, til representantskapsmøte og til medlemsmøte.
3. Styret er vedtaksført når et flertall av medlemmene, inklusiv møtende varamedlemmer, er til stede.
4. Ansvarsfordelingen i avdelingens styre er slik:
  - lederen er ansvarlig for avdelingens totale virksomhet, har den daglige ledelsen av avdelingen og er avdelingens økonomi- og informasjonsansvarlige
  - nestlederen skal fungere som leder dersom lederen har forfall
  - sekretæren fører møteprotokoller og besørger korrespondansen i samråd med lederen
  - ungdomslederen er leder av avdelingens ungdomsgruppe og har som hovedoppgave å arbeide blant avdelingens ungdom og lærlinger

3.8 OPPLØSNING AV AVDELING

1. En avdeling kan vedta å oppløse seg selv. Ved oppløsning skal avdelingen oppnevne et avviklingsstyre.
2. Frie aktiva i avdelingen tilfaller forbundet. Forbundsstyret kan fatte vedtak om at frie aktiva i en avdeling skal tilfalle andre organisasjonsledd.
3. Avdelingen er et selveiende rettssubjekt, og deres eiendeler tilhører således ikke medlemmene. Det er et grunnleggende prinsipp i foreningsretten at medlemmene ikke har krav eller rett på avdelingens midler, eller en andel av disse. Dette prinsippet gjelder også ved avdelingens opphør. Det vil være en ulovlig utdeling fra avdelingen dersom medlemmene blir sittende med avdelingens eiendom eller andre verdier. Prinsippet gjelder både når avdelingen er i drift og ved opphør, uavhengig av opphørsmåte.

4. KLUBBER

4.1. GENERELT

1. Ved hver bedrift danner forbundets medlemmer en bedriftsklubb. Er det flere bedriftsavdelinger på bedriften, kan det dannes bedriftsavdelinger/grupper i samsvar med vedtektenes kap. 4.7. En klubb er et selvstendig rettssubjekt, med egne rettigheter, forpliktelser og formuesmasse, som ikke kan pådra forpliktelser for Fellesforbundet eller avdelingene.
2. Bedriftsklubben er forbundets organisasjonsenhet på arbeidsplassen og er underlagt vedtektenes og vedtak i avdelingen og forbundet.
3. En klubb kan ikke begunstige medlemmer privat gjennom utdeling av verdier til medlemmene utover de situasjoner og rammer som er fastlagt i vedtektenes. En klubb kan heller ikke overføre verdier til stiftelser eller andre sammenslutninger med en selvstendig formuesmasse som etter sitt formål skal tilgodese medlemmene, uten at disposisjonen og vedtektenes for stiftelsen/sammenslutningen på forhånd er godkjent av forbundsstyret.
4. Det skal føres protokoll over alle avtaler som inngås mellom klubben og bedriften. Avdelingen og forbundet skal ha tilgang til protokollen og alle inngåtte særavtaler.
5. Forbundet og avdelingen kan kreve å få utlevert klubbens regnskap.
6. Forbundet kan kreve at forbundets sekretærer eller andre som forbundets ledelse bemyndiger skal revidere klubbens regnskaper. Klubben plikter i den forbindelse å stille alle dokumenter som er nødvendig for en tilfredsstillende revisjon, til disposisjon for forbundet.
7. Forbundet eller avdelingen kan gjennomføre virksomhetsrevisjon i en klubb. I slike tilfeller plikter klubben å stille alle dokumenter som er nødvendig for en tilfredsstillende revisjon til disposisjon for forbundet eller avdelingen.

4.2. ÅRSMØTE

1. Årsmøtet holdes innen utgangen av februar.
2. Årsmøtet skal:
  - godkjenne årsberetning
  - godkjenne regnskap og revisjonsberetning dersom klubben har egen økonomi
  - behandle alle saker som blir pålagt av avdelingen
  - behandle innkomne forslag
  - foreta valg dersom ikke valg skjer på annen måte, herunder velge revisor dersom klubben har egen økonomi
  - velge klubbens medlemmer og varamedlemmer til representantskapet i avdelinger med representantskap.

Medlemmer må være innmeldt før innkalling bekjentgjøres for å være stemmeberettiget i årsmøtet.

3. Godkjent årsberetning, revidert regnskap og melding om valg sendes avdelingen.

4.2.1 Valg av klubbstyre

4.2.1.1 Generelle bestemmelser

1. Når ikke annet er fastlagt i vedtektene, velger årsmøtet et styre bestående av minst leder, nestleder og sekretær, men ikke flere enn Hovedavtalen gir grunnlag for. Styret velges ved direkte valg og med alminnelig flertall.
2. Lederen velges ved særskilt valg. Lederen skal om mulig velges blant anerkjent dyktige arbeidere som har arbeidet ved bedriften i minst to år. Ved helkontinuerlig skift kan klubblederen velges ved uravstemning etter forutgående nominasjon på klubbens årsmøte. Det kan ikke nomineres mer enn to kandidater fra årsmøtet.
3. De tillitsvalgtes funksjonstid er ett år. Leder, nestleder og sekretær kan velges for to år. Dersom en benytter valgperiode på to år, skal leder og nestleder velges vekselvis annet hvert år.
4. Går lederen av i perioden, velger medlemmøtet ny leder fram til årsmøtet. Supplering av andre tillitsvalgte som går ut av styret, skjer i styret.

4.2.1.2 Bedrifter med grupper

Klubber som har etablert grupper, kan velge klubbens styremedlemmer på årsmøter i gruppene. Klubbens årsmøte velger da et arbeidsutvalg med leder, nestleder og sekretær. Alternativt velges leder, og de øvrige verv fordeles ved konstituering i styret.

4.2.1.3 Offshore og store anlegg

Klubber ved bedrifter som har sin virksomhet basert på offshore og store anlegg, og hvor minst halvparten av medlemmene til enhver tid er beskjeftiget med oppdrag offshore eller ved store anlegg, kan nominere og velge klubbleder, nestleder, sekretær og hovedverneombud ved uravstemning elektronisk eller pr. post. Det kan nomineres flere kandidater til hvert enkelt tillitsverv. Forutsetningen å kunne gjennomføre avstemninger per post eller elektronisk er at stemmegivningen er hemmelig.

4.3. EKSTRAORDINÆRT ÅRSMØTE

1. Dersom det i en årsmøteperiode oppstår særlig viktige og uforutsette situasjoner som ikke var kjent ved avholdelse av det ordinære årsmøtet, kan det innkalles til ekstraordinært årsmøte. Det samme kan gjøres dersom det ordinære årsmøtet ikke kunne fatte endelig vedtak i en sak av større betydning for klubben.
2. Styret innkaller til ekstraordinært årsmøte når styret gjør vedtak om det, dersom minst 25 % av medlemmene forlanger det og når forbundsstyret krever det forutsatt at betingelsen for ekstraordinært årsmøte etter pkt. 1 er oppfylt. For øvrig innkalles ekstraordinært årsmøte etter samme bestemmelser som ved ordinære årsmøter. I særlige tilfeller kan forbundet godkjenne at ekstraordinært årsmøte innkalles med fire dagers varsel.
3. Ekstraordinært årsmøte kan bare behandle de saker som er årsak til innkallingen.

4.4. STYRET

4.4.1 Generelt

1. Styremøter holdes så ofte lederen eller styret finner det nødvendig, men vanligvis en gang i måneden.
2. Leder, nestleder og sekretær utgjør klubbens arbeidsutvalg, klubblederen er informasjonsansvarlig
3. Studietillitsvalgt som er valgt etter Hovedavtalens bestemmelser tiltrer klubbstyret med fulle rettigheter.
4. Øvrige medlemmer av klubben som sitter i bedriftens styre, bedriftsforsamling, konsernstyre eller konsernutvalg, verneombud eller hovedverneombud, kan tiltre styret. Disse har ikke stemmerett.
5. Ved bedrifter med unge arbeidere som er medlemmer av forbundet, kan disse eller årsmøtet, velge ungdomstillitsvalgt til klubbstyret.

4.4.2 Oppgaver og myndighetsområde

1. Organisatoriske oppgaver:
  - ha oversikt over forbundets stilling på bedriften
  - påse at gruppestyrene til enhver tid utfører sine oppgaver
  - gi alle opplysninger som kreves, og rette seg etter de vedtak som blir gjort i avdelingen og forbundet
  - gi melding om valg av tillitsvalgte til avdelingen senest åtte dager etter at valg har funnet sted
  - forsikre seg om at nye medlemmer mottar medlemskort og informasjon om LOfavør fordelene, forbundets velkomstpakke til nye medlemmer, samt gi en grundig innføring om fagbevegelsen og faglig virksomhet
  - fremme studie- og opplysningsvirksomhet blant medlemmene i samarbeid med avdelingen
  - påse at kasserer eller den som er utpekt som ansvarlig for kontingenttrekk utfører sine oppgaver etter instruks og påse at trekkavtalens bestemmelser følges, samt i klubb med egen økonomi påse at kasserer fører regnskap og at dette blir lagt frem for klubbens årsmøte for godkjenning
  - innstille på alle saker som er ført opp på dagsorden til årsmøte og til medlemsmøte.
  - behandle alle saker som blir reist for klubbstyret gjennom de respektive grupper og fra de enkelte medlemmer ved bedrifter hvor det ikke er grupper
2. Lønns- og arbeidsvilkår:
  - ivareta medlemmenes, avdelingens og forbundets interesser på bedriften
  - arbeide med saker vedrørende verne-, helse- og miljøarbeid
  - representere de ansatte overfor bedriften, og søke å avverge eller løse alle konflikter medlemmene imellom, og mellom medlemmer og deres overordnede
  - ved forhandlinger med bedriften alltid være representert med minst to tillitsvalgte, den ene bør være klubblederen
  - forberede lønnskrav
  - gjennomføre avstemninger over tarifforslag

- påse at arbeidsvilkårene blir opprettholdt og bedret i samsvar med gjeldende overenskomst
- påse at alle særavtaler er i tråd med gjeldende overenskomst og forbundets interesser

4.5. MEDLEMSMØTE

1. Medlemsmøte holdes så ofte klubbstyret bestemmer. Styret skal innkalle til medlemsmøte når minst 25 % av medlemmene, avdelingen eller forbundet krever det.
2. Medlemsmøte skal behandle alle saker som blir pålagt av avdelingen eller forbundet, saker som styret fremmer og saker som fremmes av medlemmene.
3. I bedrifter hvor det ikke er praktisk mulig å drive ordinær møtevirksomhet i klubben, er utvalget av tillitsvalgte ansvarlig for klubbens funksjoner.

4.6. OPPLØSNING AV KLUBB

1. Klubben kan med flertall som for vedtektsendring beslutte å oppløse seg selv. Ved oppløsning skal klubben oppnevne et avviklingsstyre.
2. Frie aktiva i klubben tilfaller ved avviklingen den avdelingen tilsluttet Fellesforbundet som er tildelt det geografiske og bransjemessige organisasjonsområdet hvor bedriften inngår.
3. Klubben er et selveiende rettssubjekt og deres eiendeler tilhører således ikke medlemmene. Det er et grunnleggende prinsipp i foreningsretten at medlemmene ikke har krav eller rett på klubbens midler, eller en andel av disse. Dette prinsippet gjelder også ved klubbens opphør. Det vil være en ulovlig utdeling fra klubben dersom medlemmene blir sittende med klubbens eiendom eller andre verdier. Prinsippet gjelder både når klubben er i drift og ved opphør, uavhengig av opphørsmåte.

4.7. GRUPPER

4.7.1 Generelt

Der hvor bedriftsklubben er delt opp i grupper skal hver enkelt gruppe bestå av alle forbundets medlemmer i vedkommende bedriftsavdeling (faggrupper), og ledes av et styre på tre medlemmer.

4.7.2 Møter

1. Årsmøtet holdes senest to uker før årsmøtet i klubben.
2. Medlemsmøte i gruppa holdes så ofte styret finner det nødvendig eller når minst en tredel av medlemmene krever det.

4.7.3 Valg

1. Årsmøtet velger et gruppestyre på tre medlemmer samt ett varamedlem til styret. Andre tillitsvalgte velges etter behov.
2. Lederen velges ved særskilt valg, i samsvar med Hovedavtalens bestemmelser og må ha alminnelig flertall.

3. De tillitsvalgtes funksjonstid er ett år. Leder, nestleder og sekretær kan velges for to år forutsatt at leder, nestleder og sekretær i klubben velges på tilsvarende måte. Dersom en benytter valgperiode på to år, skal leder og nestleder velges vekselvis annet hvert år.

4.7.4 Styret

1. Gruppestyremøter holdes så ofte lederen eller gruppestyret selv finner det nødvendig.
2. Oppgaver
De tillitsvalgte skal:
  - arbeide for å organisere alle arbeidstakere i sitt område
  - gi informasjon om fagbevegelsens rolle i samfunnet, og det arbeid som utføres av forbundet
  - ivareta organisasjonens interesser og behandle alle saker som bringes fram av gruppas medlemmer
  - virke for at det hersker et godt og kameratslig forhold i gruppa
  - bistå medlemmene i faglige og andre spørsmål
  - bidra til å løse alle tvister som oppstår mellom medlemmer og overordnede i bedriften eller andre, om nødvendig i samråd med klubbstyret
  - rette seg etter instruksjer, retningslinjer og vedtak i klubben og overordnede organisasjonsledd
  - rapportere til klubben om endringer som har betydning for medlemsregisteret
  - gi melding til klubbstyret om valg av tillitsvalgte

5. SUSPENSJON, UTELUKKING MV.

5.1. SUSPENSJON OG UTELUKKING AV MEDLEMMER OG TILLITSVALGTE

5.1.1 Vilkår

5.1.1.1 Suspensjon og utelukkning av medlemmer

1. Medlemmer som handler uhederlig eller ukollegialt kan suspenderes for inntil seks – 6 – måneder.
2. Medlemmer som handler i strid med avdelingens, forbundets eller Landsorganisasjonens vedtekter, og medlemmer som opptrer som streike- eller blokadebryter, kan utelukkes som medlem for inntil 24 måneder.
3. Medlemmer som aktivt deltar på markeringer arrangert av et politisk parti eller organisasjon som har et nazistisk eller fascistisk program eller et beslektet formål, kan suspenderes inntil 12 måneder.

5.1.1.2 Suspensjon og utelukkning av tillitsvalgte

Tillitsvalgte som handler uhederlig eller ukollegialt eller som gjør seg skyldig i straffbare handlinger, kan suspenderes fra tillitsvervet for resten av valgperioden. I slike tilfeller skal det også vurderes om det er grunnlag for å suspendere eller utelukke den tillitsvalgte som medlem av forbundet etter de bestemmelser som gjelder for suspensjon og utelukkning av medlemmer.

5.1.2 Dokumentasjon og behandling av suspensjon og utelukkning

1. Til grunn for behandling av suspensjon og utelukkning i et av forbundets organer, skal det foreligge en skriftlig og dokumentert redegjørelse om grunnlaget for suspensjon eller utelukkning.
2. Dersom det foreligger sak om utelukkning med bakgrunn i streikebryteri, skal vedkommende innkalles til møte i avdelingsstyret. Vedkommende har rett til å gi sin egen versjon av saken og til å svare på spørsmål.
3. Det styre som skal behandle spørsmålet om suspensjon eller utelukkning, skal gjennomgå og drøfte den skriftlig og dokumentert redegjørelse som legges til grunn for behandlingen av suspensjon eller utelukkning før denne oversendes til det medlem som suspensjonen eller utelukkningen gjelder.
4. Det medlem eller den tillitsvalgte som suspensjonen eller utelukkningen gjelder, skal gis en frist på minst 14 dager til å gjennomgå dokumentasjonen. Det medlem saken gjelder har rett til å komme med skriftlig svar til styret på de forhold som anføres fra styrets side som grunnlaget for suspensjon eller utelukkning, rett til å gi sin egen versjon av saken og til å svare på spørsmål.

5.1.3 Organisatorisk behandling og konsekvenser av suspensjon og utelukkning

5.1.3.1 Behandling i klubb og avdeling

5.1.3.1.1 Suspensjon

1. Basert på den dokumentasjon som foreligger, jf. vedtektenes kap. 5.1.2, skal klubbstyret behandle spørsmål om suspensjon. Ved bedrifter og arbeidsplasser

hvor det ikke er etablert eget klubbstyre og for medlemmer som ikke er i yrkesaktivt arbeid, skal saken behandles i avdelingsstyret.

2. Klubbstyret eller avdelingsstyret skal fatte vedtak om et medlem skal suspenderes. Saken må være ført på dagsorden ved innkalling til møtet.
3. Suspensjon skal være tidsbegrenset og kan ikke være lenger enn 6 måneder av gangen.
4. Medlemmer som er suspendert etter vedtak i klubbstyret, kan anke saken til medlemsmøte i klubben som fatter endelig vedtak.
5. Medlemmer som er suspendert etter vedtak i avdelingsstyret, kan anke saken til medlemsmøte i avdeling som fatter endelig vedtak. Anken har ikke oppsettende virkning.
6. Forbundsstyret kan i særskilte tilfeller på selvstendig grunnlag suspendere medlemmer. Før forbundsstyret fatter vedtak om suspensjon skal det innhentes uttalelse og anbefaling fra avdeling og eventuelt klubb.

5.1.3.1.2 Utelukking

1. Basert på den dokumentasjon som foreligger, jf. vedtektenes kap. 5.1.2, skal klubbstyret behandle spørsmål om utelukking og innstille til avdelingen på om et medlem skal utelukkes. Ved bedrifter og arbeidsplasser hvor det ikke er etablert eget klubbstyre og for medlemmer som ikke er i yrkesaktivt arbeid, skal saken behandles i avdelingsstyret.
2. Vedtak om utelukking med bakgrunn i streikebryteri kan gjennomføres av avdelingsstyret.
3. Øvrige saker om utelukking kan bare skje etter vedtak i medlemsmøte i avdelingen. Saken må være ført på dagsorden ved innkalling til møtet.
4. Medlemmer som etter vedtak i avdelingsmøte er utelukket, kan anke sin sak til forbundsstyret. Anken har ikke oppsettende virkning.
5. Forbundsstyret kan i særskilte tilfeller på selvstendig grunnlag utelukke medlemmer. Før forbundsstyret fatter vedtak om utelukking skal det innhentes uttalelse og anbefaling fra avdeling og eventuelt klubb..

5.1.3.2 Konsekvenser av suspensjon og utelukking

1. Et medlem eller en tillitsvalgt som er suspendert skal umiddelbart etter at vedtak er fattet, fratras alle tillitsverv og representasjonsoppgaver i alle forbundets organisasjonsledd.
2. Et medlem som er suspendert har ikke rett til å delta på møter i klubb, avdeling og forbund. Den suspenderte plikter å betale ordinær kontingent.
3. Et medlem som er utelukket, mister umiddelbart alle sine rettigheter i forbundet og fagbevegelsen for øvrig.

4. Tillitsvalgte på alle nivå i forbundet som er utelukket som medlemmer, er også fratatt alle sine tillitsverv i alle forbundets organer.
5. Et medlem som kun er suspendert fra tillitsverv, opprettholder alle sine øvrige rettigheter i forbundet.

5.1.3.3 Spesielt om suspensjon av tillitsvalgte

5.1.3.3.1 Behandling av suspensjon av tillitsvalgte i forbundet

Tillitsvalgt, valgt av landsmøte og forbundets sekretærer, kan suspenderes fra sine tillitsverv av forbundsstyret.

5.1.3.3.2 Behandling av suspensjon av tillitsvalgte i klubber og avdelinger

1. Tillitsvalgte i klubber og avdelinger kan suspenderes fra sine tillitsverv av styret i klubben eller avdeling. Suspensjonen medfører tap av rett til å inneha tillitsverv i klubb eller avdeling og tap av rett til å representere klubb eller avdeling i andre organisasjoner eller i andre organer i forbundet.
2. Vedtak om suspensjon kan ankes til medlemsmøtet i klubben eller avdelingen.

5.2 ADMINISTRASJON AV AVDELINGER OG KLUBBER I VISSE TILFELLER

1. Forbundsstyret kan sette en klubb eller en avdeling under administrasjon i tilfeller hvor ett eller flere av klubbens eller avdelingens organer:
  - setter seg ut over forbundets eller Landsorganisasjonens vedtak
  - fatter vedtak som er i strid med forbundets eller Landsorganisasjonens vedtekter
  - ikke evner eller makter å utføre de oppgaver klubbene eller avdelingene er pålagt etter forbundets vedtekter på en tilfredsstillende måte
  - over noen tid ikke klarer å framstå som et samlende og godt organisasjonsledd til beste for medlemmene og forbundet.
2. Når en klubb eller en avdeling er satt under administrasjon, skal alle tillitsvalgte i den berørte klubb eller avdeling umiddelbart fratrer sine verv i det organisasjonsleddet som er satt under administrasjon.
3. En klubb eller avdeling som er satt under administrasjon fortsetter som egen selvstendig enhet i forbundet med samme organisasjonsnummer, men ledes i en overgangsperiode av et administrasjonsstyre oppnevnt av forbundsstyret.
4. Etter en overgangsperiode, og innenfor de rammer som vedtektene setter, fatter forbundsstyret beslutning om hvordan interessene til de medlemmer som er i den klubben eller avdelingen som er satt under administrasjon skal ivaretas på best mulig måte.

6. VEDTEKTSMALER FOR AVDELINGER OG KLUBBER

Avdelinger og klubber må ha egne vedtekter for å bli registrert med et organisasjonsnummer i Brønnøysundregistrene. Også for å kunne opprette en bankkonto må en avdeling eller en klubb ha et organisasjonsnummer.

Vedtektenes kap. 3.1. punkt 2 har følgende ordlyd:

Avdelingen skal ha vedtekter som er helt og fullt samsvarer med de vedtekter som framkommer i vedtektenes kap. 3 og i Fellesforbundets vedtekter for øvrig. Disse vedtektene skal være basert på "Mal for vedtekter i avdelinger".

Basert på de vedtektsbestemmelser som er nedfelt i forbundets vedtekter når det gjelder avdelinger og klubber, har forbundsstyret utarbeidet maler for vedtekter i hhv. avdeling og klubb. I tillegg til denne malen kan avdelinger og klubber legge til bestemmelser men slike tillegg kan ikke på noe punkt være i strid med de til enhver tid gjeldende vedtekter i forbundet. Forbundsstyret anbefaler at avdelinger og klubber bare unntaksvis bruker muligheten til å avvike fra malen bl.a. fordi enhver endring i vedtektene må meldes Brønnøysundregistrene.

6.1. MAL FOR VEDTEKTER I AVDELING

Vedtekter for "Avdelingens navn".

§ 1 Navn

Foreningens navn er: "NAVN".

Foreningen er tilsluttet Fellesforbundet, og omtales i Fellesforbundets vedtekter som en «Avdeling». Foreningen vil på denne bakgrunn også i de følgende bestemmelser her omtales som «Avdelingen».

§ 2 Sete

Avdelingen har sitt kontor i "STED" og adressen er: "FULLSTENDIG ADRESSE".

§ 3 Juridisk person – forholdet til Fellesforbundet

Avdelingen er selveiende og en frittstående juridisk person med upersonlig og begrenset ansvar for gjeld.

Fellesforbundets vedtekter gjelder for avdelingen så langt de inneholder bestemmelser som vedrører avdelingen og medlemmene. Bestemmelsene i Fellesforbundets vedtekter går foran ved eventuell motstrid med bestemmelsene i disse vedtektene.

Avdelingen kan ikke begunstige medlemmer privat gjennom utdeling av verdier til medlemmene utover de situasjoner og rammer som er fastlagt i vedtektene, herunder relevante bestemmelser i vedtektene for Fellesforbundet. Avdelingen kan heller ikke overføre verdier til stiftelser eller andre sammenslutninger med en selvstendig formuesmasse som etter sitt formål skal tilgodese medlemmene, uten at disposisjonen og vedtektene for stiftelsen/sammenslutningen på forhånd er godkjent av forbundsstyret i Fellesforbundet.

§ 4 Formål og oppgaver

Formålet med avdelingen er å fremme medlemmers lønns- og arbeidsvilkår.

Avdelingens myndighetsområde og oppgaver fremgår av Fellesforbundets vedtekter.

§ 5 Medlemmer

Alle Fellesforbundets medlemmer innenfor det geografiske og bransjemessige organisasjonsområdet avdelinger er tildelt av forbundsstyret i Fellesforbundet er medlemmer av avdelingen.

Medlemmenes særskilte rettigheter og plikter fremgår av Fellesforbundets vedtekter.

§ 6 Årsmøte

Styret skal innkalle til årsmøte som skal avholdes innen utgangen av april hvert år.

Kunngjøring om årsmøte med styrets forslag til dagsorden bekjentgjøres med minst 14 dagers varsel. Dersom det fremmes forslag av stor betydning for avdelingen, som kjøp og salg av eiendeler og verdier, innføring av ekstra administrasjonskontingent eller endring i denne og forslag vedrørende avdelingens stilling, skal dagsorden eller sakliste med styrets innstilling sendes

(per post, e-post eller sms) alle som har møterett senest fire uker før møtet finner sted. Medlemmer må være innmeldt før innkalling bekjentgjøres for å være stemmeberettiget i årsmøtet.

Forslag til årsmøtet skal være styret i hende innen den frist som er fastlagt av styret.

Styret skal innstille på alle saker som er ført opp på dagsorden ved innkalling til årsmøte og ekstraordinært årsmøte.

Årsmøtet vedtar den endelige dagsorden for møtet. Møtet kan ikke behandle saker utover den vedtatte dagsorden.

Alle avdelingens medlemmer har rett til å møte med forslags- og stemmerett på årsmøtet, hvor ikke annet følger av bestemmelsene i vedtektene for Fellesforbundet.

Årsmøtet ledes av valgt dirigent. Dirigenten behøver ikke å være medlem av avdelingen.

§ 7 Årsmøtets oppgaver

Årsmøtet skal:

1. Behandle styrets beretning og revidert regnskap
2. Behandle innkomne forslag
3. Velge:
  - a) Et styre som består av fem til ni medlemmer (dog slik at dette kan utvides til 11 medlemmer dersom avdelingen har flere enn 2 000 medlemmer)
  - b) Minst tre varamedlemmer til styret
  - c) Et studieutvalg på minst tre medlemmer
  - d) En kontrollkomité på minst to medlemmer og varamedlemmer
  - e) Revisor

Til styret velges leder, nestleder, sekretær, ungdomsleder og styremedlemmer og minst tre varamedlemmer. Vervene som leder og nestleder kan ikke kombineres. Styret bør så langt mulig sammensettes slik at det dekker de ulike bransjer og klubber som er underlagt avdelingens ansvarsområde.

Faste styremedlemmer kan velges for to år. Dersom årsmøtet gjør vedtak om å praktisere dette, skal halvparten velges vekselvis annet hvert år. Leder og sekretær velges for to år ved første gangs valg. Nestleder og ungdomsleder velges for ett år. Ved neste årsmøte velges disse for to år.

Medlemmer av avdelingens styre kan ikke samtidig være ansatt i avdelingen.

Medlemmer av kontrollkomiteen velges for to år.

Årsmøtet kan gi styret fullmakt til å ansette en daglig leder og/eller andre til å utføre økonomi- eller sekretærfunksjonene. Årsmøtet kan da unnlate å velge sekretær.

§ 8 Ekstraordinære årsmøter

Dersom det i en årsmøteperiode oppstår særlig viktige og uforutsette situasjoner, som ikke var kjent ved avholdelse av det ordinære årsmøtet, kan det innkalles til ekstraordinært årsmøte.

Det samme kan gjøres dersom det ordinære årsmøtet ikke kunne fatte endelig vedtak i en sak av større betydning for avdelingen.

Styret innkaller til ekstraordinært årsmøte når styret gjør vedtak om det, dersom minst 25 % av medlemmene forlanger det og når forbundsstyret i Fellesforbundet krever det forutsatt at betingelsen for ekstraordinært årsmøte etter pkt. 1 er oppfylt. For øvrig innkalles ekstraordinært årsmøte etter samme bestemmelser som ved ordinære årsmøter. I særlige tilfeller, og etter samtykke fra Fellesforbundet, kan ekstraordinært årsmøte innkalles med fire dagers varsel.

Ekstraordinært årsmøte kan bare behandle de saker som er årsak til innkallingen.

§ 9 Medlemsmøte

Medlemsmøte holdes når styret gjør vedtak om det eller når Fellesforbundet bestemmer det.

Dersom avdelingen har opprettet representantskap, erstattes medlemsmøtene av representantskapsmøter. Representantskapets medlemmer har møteplikt. Avdelingens medlemmer kan gis adgang til å møte i representantskapet med tale- og forslagsrett. Selv om representantskap er opprettet kan styret beslutte å innkalle til medlemsmøte dersom dette finnes nødvendig.

Dagsorden til medlemsmøter og representantskapsmøter bestemmes av styret og skal kunngjøres på forhånd.

Det siste medlemsmøte/representantskapsmøte i et kalenderår skal behandle avdelingens handlingsplan og avdelingens budsjett for det kommende kalenderåret.

Medlemmer som ønsker saker tatt opp i medlemsmøte eller representantskapsmøte, skal sende forslag om det til styret. Forslag som er kommet inn fra medlemmene, skal føres opp på dagsorden. Forslag som ikke er kommet inn én uke før møtet holdes, kan ikke forlanges behandlet før på et etterfølgende møte.

§ 10 Styret

Styret leder avdelingen i samsvar med vedtektene og fastsatte vedtak. Styret skal føre tilsyn med den daglige ledelse og avdelingens virksomhet for øvrig. Styret har det økonomiske ansvaret for avdelingen.

Styret skal påse at avdelingen fører regnskap i samsvar med offentlige lover og forskrifter, og i samsvar med instruks fastsatt av forbundsstyret i Fellesforbundet. Avdelingen skal levere årsregnskap, revisjonsberetning og kontrollkomiteen rapport til forbundet.

Styret skal påse at avdelingens bankkonti bare kan disponeres av to personer i fellesskap. Avdelingen er omfattet av «Samleforsikring for LO-forbund og tillitsvalgte» som blant annet inneholder kriminalitetsforsikring ved underslag, tyveri, bedrageri eller dokumentfalsk.

Styret må foreta en vurdering om Samleforsikringen gir en tilstrekkelig økonomisk dekning.

Styret skal innstille på alle saker som er ført opp på dagsorden til årsmøte, til representantskapsmøte og til medlemsmøte.

Styret er vedtaksført når et flertall av medlemmene, inklusiv møtende varamedlemmer, er til stede.

Ansvarsfordelingen i avdelingens styre er slik:

- lederen er ansvarlig for avdelingens totale virksomhet, har den daglige ledelsen av avdelingen og er avdelingens økonomi- og informasjonsansvarlige
- nestlederen skal fungere som leder dersom lederen har forfall
- sekretæren fører møteprotokoller og besørger korrespondansen i samråd med lederen
- ungdomslederen er leder av avdelingens ungdomsgruppe og har som hovedoppgave å arbeide blant avdelingens ungdom og lærlinger

Styret kan fastsette at ansatte i avdelingen kan møte på styremøter. I slike tilfeller skal avdelingens styre fastsette de rettigheter den enkelte ansatte har med hensyn til styrets behandling av saker.

Avdelingen tegnes av styrets leder og nestleder i fellesskap, eller en av disse sammen med ett annet styremedlem.

§ 11 Vedtektsendring

Endringer i avdelingens vedtekter kan bare foretas på ordinært eller ekstraordinært årsmøte. Beslutning om å endre vedtektene krever alminnelig flertall (flertall av de avgitte stemmer). Ved stemmelikhet er et forslag forkastet.

Bestemmelsen i vedtektenes § 3 kan ikke gyldig endres uten skriftlig samtykke fra forbundsstyret i Fellesforbundet.

§ 12 Oppløsning

Avdelingen kan med flertall som for vedtektsendring beslutte å oppløse seg selv. Ved oppløsning skal avdelingen oppnevne et avviklingsstyre.

Frie aktiva i avdelingen tilfaller ved avviklingen Fellesforbundet.

Avdelingen er et selveiende rettssubjekt, og deres eiendeler tilhører således ikke medlemmene. Det er et grunnleggende prinsipp i foreningsretten at medlemmene ikke har krav eller rett på avdelingens midler, eller en andel av disse. Dette prinsippet gjelder også ved avdelingens opphør. Det vil være en ulovlig utdeling fra avdelingen dersom medlemmene blir sittende med avdelingens eiendom eller andre verdier. Prinsippet gjelder både når avdelingen er i drift og ved opphør, uavhengig av opphørsmåte.

6.2. MAL FOR VEDTEKTER I KLUBB

Vedtekter for "Klubbens navn".

§ 1 Navn

Foreningens navn er: "NAVN".

Foreningen er tilsluttet Fellesforbundet, og omtales i Fellesforbundets vedtekter som en «Klubb». Foreningen vil på denne bakgrunn også i de følgende bestemmelser her omtales som «Klubben».

§ 2 Sete

Klubben har sitt kontor i "STED" og adressen er: "FULLSTENDIG ADRESSE".

§ 3 Juridisk person – forholdet til Fellesforbundet

Klubben er selveiende og en frittstående juridisk person med upersonlig og begrenset ansvar for gjeld.

Fellesforbundets vedtekter gjelder for klubben så langt de inneholder bestemmelser som vedrører klubben, grupper og medlemmene. Bestemmelsene i Fellesforbundets vedtekter går foran ved eventuell motstrid med bestemmelsene i disse vedtektene.

Klubben kan ikke begunstige medlemmer privat gjennom utdeling av verdier til medlemmene utover de situasjoner og rammer som er fastlagt i vedtektene, herunder relevante bestemmelser i vedtektene for Fellesforbundet. Klubben kan heller ikke overføre verdier til stiftelser eller andre sammenslutninger med en selvstendig formuesmasse som etter sitt formål skal tilgodese medlemmene, uten at disposisjonen og vedtektene for stiftelsen/sammenslutningen på forhånd er godkjent av forbundsstyret i Fellesforbundet.

§ 4 Formål og oppgaver

Formålet med klubben er å fremme medlemmers lønns- og arbeidsvilkår.

Klubbens myndighetsområde og oppgaver fremgår av Fellesforbundets vedtekter.

§ 5 Medlemmer

Alle Fellesforbundets medlemmer ved bedriften [ ] er medlemmer av klubben.

Er det flere bedriftsavdelinger på bedriften kan klubbens medlemmer danne bedriftsavdelinger/grupper.

Medlemmenes særskilte rettigheter og plikter fremgår av Fellesforbundets vedtekter.

§ 6 Årsmøte

Styret skal innkalle til årsmøte som skal avholdes innen utgangen av februar hvert år.

Forslag til årsmøtet skal være styret i hende innen den frist som er fastlagt av styret.

Årsmøtet skal:

1. Behandle årsberetning
2. Behandle regnskap og revisjonsberetning dersom klubben har egen økonomi

3. Behandle alle saker som blir pålagt av den avdelingen tilsluttet Fellesforbundet som er tildelt det geografiske og bransjemessige organisasjonsområdet hvor bedriften inngår
4. Behandle innkomne forslag
5. Foreta valg dersom ikke valg skjer på annen måte, herunder velge revisor dersom klubben har egen økonomi
6. Velge klubbens medlemmer og varamedlemmer til representantskapet i den avdelingen tilsluttet Fellesforbundet som er tildelt det geografiske og bransjemessige organisasjonsområdet hvor bedriften inngår, dersom denne avdelingen har representantskap.

Medlemmer må være innmeldt før innkalling bekjentgjøres for å være stemmeberettiget i årsmøtet.

Godkjent årsberetning, revidert regnskap og melding om valg skal sendes den avdelingen tilsluttet Fellesforbundet som er tildelt det geografiske og bransjemessige organisasjonsområdet hvor bedriften inngår.

§ 7 Ekstraordinært årsmøte

Dersom det i en årsmøteperiode oppstår særlig viktige og uforutsette situasjoner som ikke var kjent ved avholdelse av det ordinære årsmøtet, kan det innkalles til ekstraordinært årsmøte. Det samme kan gjøres dersom det ordinære årsmøtet ikke kunne fatte endelig vedtak i en sak av større betydning for klubben.

Styret innkaller til ekstraordinært årsmøte når styret gjør vedtak om det, dersom minst 25 % av medlemmene forlanger det og når forbundsstyret krever det forutsatt at betingelsen for ekstraordinært årsmøte etter er oppfylt. For øvrig innkalles ekstraordinært årsmøte etter samme bestemmelser som ved ordinære årsmøter. I særlige tilfeller kan forbundet godkjenne at ekstraordinært årsmøte innkalles med fire dagers varsel.

Ekstraordinært årsmøte kan bare behandle de saker som er årsak til innkallingen.

§ 8 Styre

Klubben skal ha et styre som består av minst leder, nestleder og sekretær, men ikke flere enn Hovedavtalen gir grunnlag for.

Lederen velges ved særskilt valg. Lederen skal om mulig velges blant anerkjent dyktige arbeidere som har arbeidet ved bedriften i minst to år. Ved helkontinuerlig skift kan klubblederen velges ved uravstemning etter forutgående nominasjon på klubbens årsmøte. Det kan ikke nomineres mer enn to kandidater fra årsmøtet.

De tillitsvalgtes funksjonstid er ett år. Leder, nestleder og sekretær kan velges for to år. Dersom en benytter valgperiode på to år, skal leder og nestleder velges vekselvis annet hvert år.

Går lederen av i perioden, velger medlemsmøtet ny leder fram til årsmøtet. Supplering av andre tillitsvalgte som går ut av styret, skjer i styret.

Dersom klubben har etablert grupper (jfr. § 5), styrets medlemmer velges på årsmøte i gruppene. Klubbens årsmøte velger da et arbeidsutvalg med leder, nestleder og sekretær. Alternativt velges leder, og de øvrige verv fordeles ved konstituering i styret.

Dersom bedriften har sin virksomhet basert på offshore og store anlegg, og hvor minst halvparten av medlemmene til enhver tid er beskjeftiget med oppdrag offshore eller ved store anlegg, kan klubbleder, nestleder, sekretær og hovedverneombud nomineres og velges ved uravstemning. Det kan kun nomineres flere kandidater til hvert enkelt tillitsverv.

Styremøter holdes så ofte lederen eller styret finner det nødvendig, men vanligvis en gang i måneden.

Leder, nestleder og sekretær utgjør klubbens arbeidsutvalg, klubblederen er informasjonsansvarlig

Studietillitsvalgt som er valgt etter Hovedavtalens bestemmelser tiltrer klubbstyret med fulle rettigheter.

Øvrige medlemmer av klubben som sitter i bedriftens styre, bedriftsforsamling, konsernstyre eller konsernutvalg, verneombud eller hovedverneombud, kan tiltre styret. Disse har ikke stemmerett.

Ved bedrifter med unge arbeidere som er medlemmer av Fellesforbundet, kan disse eller årsmøtet velge ungdomstillitsvalgt til klubbstyret.

Styret skal påse at klubbens bankkonti bare kan disponeres av to personer i fellesskap. Klubben er omfattet av «Samleforsikring for LO-forbund og tillitsvalgte» som blant annet inneholder kriminalitetsforsikring ved underslag, tyveri, bedrageri eller dokumentfalsk.

Styret skal foreta en vurdering om Samleforsikringen gir en tilstrekkelig økonomisk dekning.

Klubben tegnes av styrets leder og nestleder i fellesskap, eller en av disse sammen med ett annet styremedlem.

§ 9 Medlemsmøte

Medlemsmøte holdes så ofte klubbstyret bestemmer. Styret skal innkalle til medlemsmøte når minst 25 % av medlemmene, den avdelingen tilsluttet Fellesforbundet som er tildelt det geografiske og bransjemessige organisasjonsområdet hvor bedriften inngår eller Fellesforbundet krever det.

Medlemsmøte skal behandle alle saker som blir pålagt av den avdelingen tilsluttet Fellesforbundet som er tildelt det geografiske og bransjemessige organisasjonsområdet hvor bedriften inngår eller Fellesforbundet, saker som styret fremmer og saker som fremmes av medlemmene.

Dersom det i bedriften ikke er praktisk mulig å drive ordinær møtevirksomhet i klubben, er utvalgt av tillitsvalgte ansvarlig for klubbens funksjoner.

§ 10 Grupper

Dersom klubben er delt opp i grupper skal hver enkelt gruppe bestå av alle Fellesforbundets medlemmer i vedkommende bedriftsavdeling (faggrupper), og ledes av et styre på tre medlemmer.

Årsmøtet for gruppen holdes senest to uker før årsmøtet i klubben.

Medlemsmøte i gruppa holdes så ofte styret finner det nødvendig eller når minst en tredel av medlemmene krever det.

Årsmøtet velger et gruppestyre på tre medlemmer samt ett varamedlem til styret. Andre tillitsvalgte velges etter behov.

Lederen velges ved særskilt valg, i samsvar med Hovedavtalens bestemmelser og må ha alminnelig flertall.

De tillitsvalgtes funksjonstid er ett år. Leder, nestleder og sekretær kan velges for to år forutsatt at leder, nestleder og sekretær i klubben velges på tilsvarende måte. Dersom en benytter valgperiode på to år, skal leder og nestleder velges vekselvis annet hvert år.

Gruppestyremøter holdes så ofte lederen eller gruppestyret selv finner det nødvendig.

§ 11 Vedtektsendring

Endringer i klubbens vedtekter kan bare foretas på ordinært eller ekstraordinært årsmøte. Beslutning om å endre vedtektene krever alminnelig flertall (flertall av de avgitte stemmer). Ved stemmelikhet er et forslag forkastet.

Bestemmelsen i vedtektenes § 3 kan ikke gyldig endres uten skriftlig samtykke fra forbundsstyret i Fellesforbundet.

§ 12 Oppløsning

Klubben kan med flertall som for vedtektsendring beslutte å oppløse seg selv. Ved oppløsning skal klubben oppnevne et avviklingsstyre.

Frie aktiva i klubben tilfaller ved avviklingen den avdelingen tilsluttet Fellesforbundet som er tildelt det geografiske og bransjemessige organisasjonsområdet hvor bedriften inngår.

Klubben er et selveiende rettssubjekt og deres eiendeler tilhører således ikke medlemmene. Det er et grunnleggende prinsipp i foreningsretten at medlemmene ikke har krav eller rett på klubbens midler, eller en andel av disse. Dette prinsippet gjelder også ved klubbens opphør. Det vil være en ulovlig utdeling fra klubben dersom medlemmene blir sittende med klubbens eiendom eller andre verdier. Prinsippet gjelder både når klubben er i drift og ved opphør, uavhengig av opphørsmåte.

Fellesforbundet

Besøksadresse: Lilletorget 1, 0184 Oslo
Postadresse: Postboks 9199, Grønland
0134 Oslo
Telefon: 23 06 31 00
Telefax: 23 06 31 01

www.fellesforbundet.no
post@fellesforbundet.no

